הצופה

היום | פרי תבואה
הפרק: נחמיה כ"ד
המשנה: נגעים א, ב"ג
הדף — בבלי: קדושין עד
ירושלמי: מועד קטן ה
ההלכה: או"ח רח, ד"ט
רמב"ם: תמורה ד; טומאת המת א"ב
הזריחה: 5.20
השקיעה: 5.46
סוף זמן ק"ש: 7.41

ב"ה, יום רביעי, י"ג אלול תשמ"ו (17.9.1986) • שנה נ' • גליון 14192 • המחיר: 0.55 ש"ח, כולל מע"מ * עתון התנועה העולמית של המזרחי והפועל-המזרחי * מייסד ועורך ראשון, הרב מאיר בר-אילן ז"ל

משרד החוץ מאשר:
החלו הכנות מעשיות לפתיחת הנציגויות בוורשה ובת"א

מאת סופרנו המדיני בירושלים

משרד החוץ בירושלים אישר אתמול את הידיעה שנציגים ישראליים הגיעו לוורשה כדי לפתוח את משרד האינטרסים הישראליים ואילו נציגים פולנים הגיעו לתל-אביב בתפקיד דומה.

הנציגים הישראליים בוורשה עוס־קים בשלב זה בתפקידים טכניים הנוגעים לפיקוח על הבניה ותיק־ון של בניין הנציגות שהוזנח ב־משך השנים, וכיום לא פועלים בו הסקה וחשמל. יהיה צורך בתקופה ניכרת של שיקום הבניין עד שה־נציגות תפעל. בתל-אביב יפעלו ה־נציגים הפולנים בבניין הבנק ה־פולני פ.ק.או. ויוכשרו בו כמה חד־רים לצורך זה.

איתות ברור ממוסקווה

ממשלת פולין הסירה את ההיס־סים שנבעו מאי קבלת איתות מ־

(סוף בעמוד 2)

חייל צה"ל נהרג בתקרית עם מחבלים

חייל של צה"ל נהרג אתמול בבוקר במהלך חילופי אש בין מחבלים לכוחות צה"ל באיזור ה־כפר כיתה ג'בל.

כתב עתי"ם, שלמה חדד, מוסר, כי חוליית מחבלים המטירה על ה־מוצב אש מנשק קל וכבד ובתוצאה מכך נהרג החייל. אנשי צה"ל ה־שיבו אש והניסו את התוקפים.

זהו החייל השישי מאנשי צה"ל שנהרג בשבועים האחרונים, לאחר שהתקריות עם המחבלים קיבלו ב־אחרונה כיוון חדש שלא היה בעבר.

שמיר יסביר בארה"ב בשבוע הבא התנגדותו לוועידה בינלאומית

מאת סופרנו המדיני בירושלים

ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, עומד לבקר בשבוע הבא בוואשינגטון והוא יסביר שם את נקודת ההשקפה שלו על נושא הוועידה הבינלאומית. זאת לאחר שראש הממשלה, שמעון פרס, הצליח לשכנע את שר החוץ ה־אמריקני, ג'ורג' שולץ, לקבל את ידיעה שלו, של הסכמה לוועידה בינלאומית בתנאים ובמועדים ה־נוגעים לשיתופה של ברית המו־עצות בבוא"ם ובוועידה.

לאחר הביקורים של פרס ושמיר בארה"ב הם יפגשו כדי לסכם את המהלכים בכל הנוגע לנושאים המ־דיניים.

הליכוד חידד את תזכיתו על ה־ועידה הבינלאומית ואתמול הכריז יצחק שמיר כי הוא מתנגד לוועי־דה בינלאומית באופן עקרוני ואינו מוכן לקבל שום נוסחה של ועידה בינלאומית בשיגים.

גם השר דוד לוי הצטרף אתמול לוויכוח על נושא הוועידה הבינל־אומית כדי להדגיש את מעורבותו הוא בוויכוח הפנים־מפלגתי.

כתב עתי"ם מוסר, כי בטקס הנחת אבן הפינה ליישוב קהילתי חדש ב־עמק ישראל אמר השר לוי כי הוו־עידה הבינלאומית המוצעת היא די־בר מיותר, ואנו חסידים של המו"מ הישיר, וכך גם הנשיא רייגן ומזכיר המדינה ג'ורג' שולץ. „בל נכפה על ידידנו האמריקנים דבר ואל נעמיד אותם במבוכה. יש לברך על הרווח רשלום עם מצרים, אך עלינו לשמור על המסגרת עליה הסכמנו, וככל ש־נשמור עליה נשמור גם על ממשלת האחדות הלאומית", אמר.

„אסור להיכנס למלכודת ששמה ו־עידה בינלאומית. בל ננטוש הגה כדיני יציב שבידינו כדי ללכת ל־בלתי נודע", הוסיף השר לוי.

פרס: ועידה בינלאומית רק לאחר שבריה"מ תחדש היחסים עם ישראל

ואשינגטון (רויטר־עתי"ם, צ'צ) — ראש הממשלה, שמעון פרס, אמר

(סוף בעמוד 2)

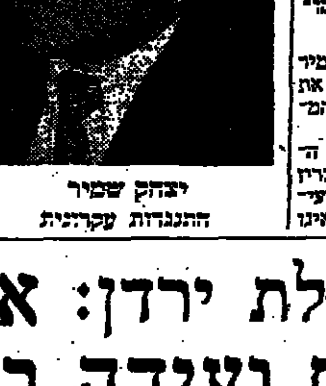
יצחק שמיר
ההתנגדות עקרונית

נשיא העצרת קורא לאו"ם להכניס סדר בענייניו

מרכז האו"ם (רויטר־עתי"ם) — הנשיא החדש של עצרת ה־או"ם, שר החוץ של בנגלדש, הומאיון ראשיד צ'ודורי, קרא אתמול לאו"ם להכניס סדר בענייניו.

„אני קורא בזה לעצרת הכ־ללית לעשות מאמץ ולהתנתק מ־העבר. עלינו לבחון מחדש את דרכינו, ולראות כיצד אנו מנ־הלים את העניינים שלנו", הו־סיף.

„אף אחד אינו מחייב אותנו שנקבל מאות של החלטות בכל עצרת כללית. כשם שאף אחד לא החליט כי אנו חייבים להפיק כאן הרים של נייר בכל שנה, שבין זה וכה איש אינו קורא בהם ואף אחד בוודאי שאינו פועל על פיהם", הוסיף.

סויסה התפטר מתפקידו

ימשיך לכהן כנציב שירות בתי הסוהר עד שימונה לו מחליף * מאשים את צוות הבדיקה בחד־צדדיות

נציב שירות בתי הסוהר, גונדר רפי סויסה, הגיש אתמול את התפטרותו לשר המשטרה, חיים בר-לב, בעקבות ממצאי דו"ח מבקר משרד המשטרה. לפי שעה ימשיך סויסה בתפקידו עד אשר ימונה לו מחליף.

ההחלטה להתפטר גמלה בליבו של סויסה כבר לפני כמה ימים. עם זאת הוא לא גילה זאת גם למקורביו אשר האמינו כי ימשיך בתפקידו.

קנוניה מחושבת

אתמול אחרי הצהריים הגיע סוי־סה לפגישה שבועית בלשכת השר בר-לב בירושלים. הוא הביא לשר את מכתב ההתפטרות בזו הלשון: „לאור ההאשמות שהועלו נגדי על ידי שלושה קצינים שנתנו יד לקנו־ניה מחושבת נגדי ובעיקר לאור ה־הרגשה שהוכחה כאמיתית על צוות הבדיקה שעשה את עבודתו בבדיקת רוב הטענות באופן חד־צדדי, מצא־תי לנכון להגיש בכך את התפטרותי מתפקידי כנציב שירות בתי הסוהר. אדוני השר, אין כוונתי כפי שהיתה לך מקרב לב על השגב החוויה ל־עבוד איתך ולגלות עוד יותר את גדולתך כאוהב ורודף צדק".

רפי סויסה (51) כיהן על ידי השר בר לב לתפקידו כנציב שירות בתי הסוהר בראשית אפריל 1985 והוא החליף בתפקיד זה את ד"ר מרדכי ויסהייבר.

סויסה היה שנים רבות פעיל צי־בור ובין היתר היה חבר כנסת וראש המועצה המקומית מזכרת בתיה. ב־תקופת הבריות בכנסת פעל רבות לשיקום אסירים והיה בצורה בב־צית בתחום זה.

לא להידבק לכסא

„שום דבר אינו מחייב את ההת־פטרות, אבל אני דוגל בכך, שכא־שר עובד ציבור מרגיש שיש עליו ביקורת, לפעמים גם לא מוצדקת, הוא לא צריך להידבק לכסא" — אמר אמש רפי סויסה בראיון בתכ־נית „מבט" בטלוויזיה.

„אני חושב, שכל עם ישראל הר־גיש, שבחודשים האחרונים ירדו עלי בכתבות לא מוצדקות ברובן, ולכן אני לא נתפס לקולות המזובה", אמר.

„החלטתי להתפטר לפני מספר ימים", אמר. „זה התבשל, והתוצאה היא שכרגע אני מודיע לידידים לשונאים, לידידים לכולם, שאני עוזב את העבודה הזו, וכאשר השר יבצא את המחליף, אני מתנתק כ־ליל. עד אז אמשיך לתפקד בכל ה־מרץ".

„התלבטתי אם להתפטר", המשיך הנציב, „משום שאני באתי לשירות בתי הסוהר לא כמקפצה, לא ככבש להרוויח משכורות — באתי כאדם ל־עזור לאסירים ולמשפחותיהם".

„אני אדם רגיל, פשוט ורגיש. מה שהביא אותי להתפטר זה התוצאה של כמה דברים מורכבים. דו"ח (ה־כוונה לדו"ח אדן) שלדעתי היא חד צדדי, חלקו נכון וחלקו לא נכון, ועוד כתבות בנושא עליהם".

„לא הדו"ח השפיע עלי, אלא מי שהכין את הדו"ח בצורה שכזו", אמר.

עצומה נגד ההתפטרות

קבוצה מתומכיו של רפי סויסה, וביניהם שאול בן שמחון, נשיא ה־עמותה לשקום האסיר, החלה אמש בהחתמה על עצומה נגד התפ־טרותו. העצומה תוגש לשר המש־טרה, חיים בר לב.

מארגני העצומה יפנו לאישי צי־בור מכל המפלגות, לעובדים סוצי־אליים, פרופסורים ואנשי רוח ל־חתום על העצומה.

ידיעה נוספת בפרשת נציב שי־רות בתי הסוהר — בעמוד 2.

בורג אינו מתכוון להישאר בתפקידו עד הרוטציה

הודיע על כך למזכ"ל התנועה, הרב יצחק לוי * מסתמן פיוס פנימי לקראת בחירת הלשכה מחר

מאת שאול שיף סופר „הצופה"

שר הדתות ד"ר יוסף בורג הבי־היר אתמול למזכ"ל התנועה ה־דתית לאומית, הרב יצחק לוי, כי אין בדעתו להישאר בתפקידו עד הרוטציה.

בפגישה בין השניים שהתקיימה בלשכת השר בירושלים, הוסיף ה־שר בורג, כי עם שובו של ראש הממשלה, שמעון פרס, מחו"ל ייפגש עמו ויציע לו שימנה את ראשי ה־תנועה עם הנציג הנבחר לממשלה, ח"כ זבולון המר לקראת חילופי ה־גברי בנציגות המפד"ל בממשלה.

המזכ"ל הרב לוי מתנגד לצירופים המוצעים ללשכה

בפגישה הגיע מזכ"ל התנועה הרב יצחק לוי להתנגדות לכל הצירופים המוצעים ללשכה, שתיבחר מחר. זאת, מאחר שהם סותרים את ה־חוקה.

המדובר בצירופם של שני נציגי התנועה בהנהלת ההסתדרות הציו־נית ובצירופו של יו"ר הוועדה ה־מתמדת. קודם לכן דובר גם על צירופו של ס' יו"ר הוועדה ה־מתמדת, אולם בשיחות שהתקיימה הושגה הבנה בדבר צירופו של יו"ר הוועדה בלבד.

השר בורג הסכים, כי הוא מחייב את צירופם של הנ"ל ללשכה ב־אומרו: „שלום־בית זה דבר גדול וערך חשוב".

רוב מרכיבי התנועה בעד בחירת בן־נתן ליו"ר הכינוס

אתמול נתברר, כי בחירתו של רפאל בן־נתן לכהונת יו"ר המרכז — מובטחת, לאחר שרוב מרכיבי התנועה הביעו נכונות לתמוך ב־בחירתו כחלק מהמהלך לפיוס פנימי. בתוקף תפקידו זה — אם ייבחר — יצורף ללשכה וישתתף בדיוני ה־מזכירות.

יצויין, כי נציגי הקיבוץ ה־דתי הודיעו על התנגדותם לכל הדיבורים הסותרת את חוקת התנועה שאושרה בוועידה.

פגישות לעתים קרובות עם מזכ"ל מפלגת העבודה

ובעניין אחר: מזכ"ל התנועה, ה־רב יצחק לוי, אמר אתמול בשיחה עם סופר „הצופה" כי הוא מתכוון להיפגש עם מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, לעתים קרובות כדי להבטיח הידברות רצופה שתמנע עימותים בין דתיים לשאינם דתיים.

ובציאת הבנה בשאלות דת ומדינה. לדעת הרב לוי היעדר הסכמה ב־נושאים מדיניים אינו צריך לסתום הגולל על האפשרות להידבר בכל תחום אחר.

מזכירי האיגודים המקצועיים תובעים „חופש פעולה בשטח"

נוכח סירוב המעסיקים לחתום על הסכם שכר לשנה אחת * הליכוד מאשים את קיסר בניווט כושל של המו"מ

מזכירי האיגודים המקצועיים במגזר העסקי־הפרטי תבעו לאפ־שר להם חופש פעולה בשטח במסגרת המאבק הארגוני נגד לשכת התיאום של הארגונים ה־כלכליים.

התביעה הועלתה בישיבה הלא־שגרתית של מטה המאבק הבין־אגפי שהתקיימה אתמול בראשותו של סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, מאיר גת.

דובר האיגוד המקצועי מסר, כי כל המזכירים שהשתתפו בישיבה די־ווחו על מורת רוח רבה בקרב ציבור העובדים נוכח סירוב המעסיקים ל־חתום על הסכם שכר לשנה אחת.

הוחלט לפעול בהתאם להחלטת הוועדה המרכזת ביום א' ולאפשר לכל הסתדרות או איגוד מקצועי־הביניים עובדים במיגזר העסקי הפרטי — להגביר מו"מ ענפי עם ה־מעסיקים אם לא תהיה היענות זכו־רו על סכסוך עבודה. כן החליט ה־מטה על דרכי תיאום פעולה בשטח עם מועצות הפועלים.

ראש סיעת הליכוד בהסתדרות יתייעץ עם נציג המעסיקים

ראש סיעת הליכוד בהסתדרות, ח"כ יעקב שמאי, ייוועץ היום עם אבי פיליפסון, יו"ר ועדת העבודה של לשכת התיאום של הארגונים ה־כלכליים. השניים יקיימו דיון בלתי

(סוף בעמוד 2)

המורים: אם יקבלו האחיות תוספות חורגות — נתבע גם אנו

האחיות חוששות מ„נסיגת־מה" בעמדת האוצר

מאת חיים פיקרש, סופר „הצופה"

המורים עוקבים אחר המו"מ עם האחיות, ואם יינתנו לאחי־ות תוספות חורגות גם המורים יתבעו תוספת דומה — זאת הודיע יצחק הלבי, מזכ"ל הסת־דרות המורים, לנציגי ההסת־דרות.

המורים אינם כלולים בהסכם ה־שכר במגזר הציבורי־ממשלתי, והם בנפרד, כאמור, לראות מה יקבלו ה־אחיות.

האחיות חוששות איפוא כי הידיעה של מזכ"ל הסתדרות המורים עשויה לגרום ל„נסיגת מה" בעמדת האוצר כלפי תביעותיהן, ואיי יביא הדבר גם לעיכוב נוסף בחתימת ההסכם עימן, שכן קיים חשש לפריצת המס־גרת במגזרים אחרים של המשק ה־ציבורי.

הבירפלד יישב עם דואי

האחיות יחדשו היום את הבירור עם המעסיקים. בישיבה זו, שתערך בבית הוועד הפועל בתל אביב, יש־לי הלוי גם נציגי האוצר, נציב שי־רות המדינה, נציגי קופת חולים, „הדסה" ומשרד הבריאות.

בישיבה שהתקיימה שלשום ו־שבמשכה ארבע שעות, הובהרו עמ־דות הצדדים בנושאי התקנים, התקי־נה, קיצור שעות העבודה לאחיות בתי החולים וכן מתן תמריצים נוס־פים. משתתפי הישיבה אמרו, כי היא התנהלה „באווירה טובה ועניינית". הצדדים בטוחים כי בישיבה היום ת־חל ההתקדמות של ממש בבירור ת־ביעות האחיות.

היום צומד להצטרף לשיחות גם הממונה על השכר באוצר, הלל דו־דאי. חיים הבירפלד, ראש האגף ל־איגוד מקצועי בהסתדרות, מתכוון לשבת עם מר דואי בשעה קלה לפני ישיבת המו"מ עם האחיות, כדי למ־סור לו מידע על הוצאות המבצע שקיימו עד כה.

ראש ממשלת ירדן: אנו עומדים על קיום ועידה בינלאומית

בהשתתפות אש"ף וברה"מ * לא בוטל ההסכם בין ירדן לבין אש"ף בדבר גישה משותפת לשלום

רבת עמון (רויטר־עתי"ם ו־ע"צ) — ראש ממשלת ירדן, זאייד אל ריפאעי, אמר אתמול כי פגישת הפסגה המצרית־ישר־אלית בה הושג ההסכם על הגב־רת המאמצים להשגת שלום בא־זור התיכון, עשויה להיות צעד קדימה אם היא תביא לכינוס ועידה בינלאומית.

ריפאעי שדיבר בעניין זה עם כת־בים ברבת עמון, אמר: „אם הדבר הזה יביא לשינוי בעמדה הישראלית לקראת ועידה בינלאומית, הרי זה בהחלט צעד קדימה".

„אם ישראל מעוניינת בשלום היא חייבת להסכים לוועידה כזו", אמר. הוסיף כי רבת עמון עומדת על כך שישתתפו בה גם אש"ף וגם ברה"מ.

ועידה מכינה — חידה גדולה

ריפאעי נשאל אם ירדן תהיה מו־כנה להשתתף בוועידה מכינה, כפי שהציעו מובארק ופרס ואמר: „זו היא בעיני חידה גדולה. איננו יוד־עים מה כוונת העניין הזה. אם קיי־מת גישה רצינית לוועידה בינלאו־מית אין צורך בוועידת הכנה". רי־פאעי אמר כי לא בוטל ההסכם בין ירדן לבין אש"ף בדבר גישה משו־תפת לשלום, אם כי הנפסק התיאום הפוליטי בין שני הצדדים בפברואר שעבר בגלל חילוקי דעות.

ריפאעי אמר עוד כי ממשלת ירדן איננה תומכת באחד מראשי אש"ף, שכאלה (נעבל ועים), שהצהיר על כוונתו להדיח את יאסר ערפאת.

הוסיף, כי נבל ועים, לשעבר ראש המודיעין של ה„פתח", עד שהודח על ידי ערפאת, לא פנה ל־ירדן ואף לא קיבל אישור לפתיחת משרד בירדן.

„הוא ירדני המתגורר כאן. הוא מביע דעות על חילוקי הדעות שלו עם ערפאת. זה הכל", אמר ראש ה־ממשלה.

הגר"א שפירא נגד גיורים ע"י גופים פרטיים

הרב הראשי לישראל, הגאון רבי אברהם שפירא, הביע התנ־גדות לגיורים הנעשים בארץ ובחו"ל ע"י גופים פרטיים, מ־כיוון שלדעתו אינם נערכים לפי ראוי ויש חשש שבמקבלתיהם יפרדו בגיורים הפרטיים.

הגר"א שפירא אמר את הדבר ב־כינוס הדיינים שהתקיים בכפר ה־נופש כינר בגולן.

אב בית הדין בת"א הרב ישעיה גולדשמידט, ביקש מאותם נימוקים לאסור גם על רבנים מקומיים שמנו כמעט הלבנות הראשית לגייר בישראל, אולם הרב הראשי לישראל ד־חה בתוקף את הצעתו.

הצרפתים ביוניפי"ל פינו כמה מוצבים בדרום לבנון

ראש הנקרה (רויטר עתי"ם) — חיילי היחידה הצרפתית בכוח יוניפי"ל פינו כמה עמדות שתפ־סו בדרום לבנון בעקבות שורה של התקפות עליהם שם — אמר כאן דובר יוניפי"ל.

„אנחנו נאלצנו לסגור כמה מוצ־בים בהם החזיקו החיילים הצרפ־תיים", אמר הקצין השודי מייג'ור דאג לירסנד לכתבים בתום אזכרה שהתקיימה במטה יוניפי"ל ליד ה־גבול בין לבנון לישראל לחייל ה־צרפתי שנהרג בהתפוצץ מטען צד בשבת.

מייג'ור לירסנד נמנע מלמסור כמה מוצבים נעזבו וגם לא אמר היכן מצויים המוצבים האלה.

שינוי בעמדת ישראל

סופרנו המדיני בירושלים מוסר: חל שינוי בעמדת ישראל בכל ה־נוגע למעמד יוניפי"ל בדרום לבנון. בעוד שעד עתה הביעה ישראל עמ־דה שאין צורך ביוניפי"ל והוא מ־הווה גורם מפריע, הרי עתה היא מדגישה שכוח זה ממלא גם תפקיד חיובי. זאת לאחר שכוחות יוניפי"ל מהווים מטרה להתקפות של השיעים הקיצוניים בדרום לבנון, ויש להניח שמטרה זו באה במקום המטרות ה־מקובלות של צה"ל וצד"ל.

בשלב זה נראה שההתקפות על יוניפי"ל באות מקיצונים שיעים ה־מזוהים עם הארגון הפרו־איראני הנודע בשם „חיזבאללה", בעוד אר־גון „אמל" מתנגד להתקפות אלה.

אתמול פורסמה בכלי התקשורת בלבנון עמדתו של שייח פדאללה, מהמנהיגים השיעים בלבנון, שלא לפגוע בחיילי יוניפי"ל. ארגון „א־מל" מארגן הפגנות למען יוניפי"ל.

ישראל תפקח על השקלים וירדן על הדינרים בבנק בשכם

מאת סופרנו המדיני בירושלים

הסכם השאי בין ישראל לירדן על הפיקוח על הבנק הערבי־ירדני שייפתח בשכם איפשר את פתיחת הבנק.

לפי ההסכם, יפקח בנק ישראל על החלק של השקלים ואילו הבנק המרכזי ברבת עמון על החלק של הדינרים. זו תהיה דוגמא לפיקוח משותף. עד עתה נמנעה הפתיחה בגלל חילוקי דעות מי יפקח על הבנק הזה.

סניף ראשון של הבנק ייפתח בשכם, השני ברמאללה וה־שלישי בחברון. הסניף במזרח ירושלים לא ייפתח בגלל חילוקי דעות. הבנק נקרא בנק רבת עמון — קהיר. עובדי הבנק שפעלו בשטחים שנים רבות וקיבלו משכורת נוספו לישיבה בירושלים בהשתתפות קציני המנהל הצבאי.

בני משפחת שצ'רנסקי ראשוני החותמים על עצומה למען יהודי בריה"מ

בני משפחת שצ'רנסקי — האם אידה מילגרום והבן ליאוניד שצ'ראנסקי — היו ראשוני החותמים על עצומה הקוראת לשחרורם של יהודי בריה"מ, שתוגש לנשיא ארה"ב רונאלד רייגן.

הם חתמו על העצומה בפגישה רשמית בין בני משפחת שצ'רנסקי המשוחררים לבין מנהיגי „הקונגרס האמריקני", ש־התקיימה אתמול בצהרים באכסניית הנוער ע"ש ז'רט בירושלים. הפגישה נערכה בשולי כינוס „הקונגרס היהודי האמריקני", הד מתקיים בימים אלה לדיון על המחויבות של היהדות בארצות החופשי כלפי יהודי בריה"מ.

במעמד זה נבחר, כי ממדי העלייה מבריה"מ דומים כיום לאלה של 1956. „רוסיה החזירה את עניין יהודיה שלושים שנה לאחור מאז שלטונו של גורבאצ'וב".

על העצומה חתמו באותו מעמד גם יוצאי בריה"מ, מרק נשביץ והלל בוטמן.

נשיא ארה"ב יתבקש להעלות את נושא יציאתם של יהודי בריה"מ בפגישת הפסגה בינו לבין מנהיג בריה"מ מיכאל גורבאצ'וב.

בוואשינגטון ייפתח מבצע ענק להשגת מיליון חתימות על עצומה זו, שבראשה חתומים יוצאי בריה"מ בירושלים.

ירדן מבקשת למשוך תיירים למעיינות מרפא באיזור ים המלח

ירדן מבקשת למשוך תיירים אירופיים וערביים למעיי־נות מרפא ירדניים בסמוך לים המלח.

ירדן מקימה עתה, במחיר כולל של 52.5 מיליון דולר, שתי מרפאות־בריאות, אחת בקירבת איזור שבו ביקש המלך הורדוס להתרפא, לדעת ההיסטוריונים.

שני הפרוייקטים נועדו למשוך תיירים זרים וגם ירדנים, במאמץ לחסוך מטבע חוץ שהם מוציאים כיום במעיינות־מרפא אירופיים.

שני אתרי־המרפא ייפתחו כנראה בספטמבר בעוד שנה. הקמת פרוייקט הארקה, העולה כ־38 מיליון דולר, התעכבה עקב בעיות פיננסיות ועיכובים עם שחישלו לפני שלוש שנים כבי"ס חדש למקום. (ע"ר).

החיים הנעימים ביותר - בדנמרק; הגרועים ביותר - באנגולה

דנמארק היא המדינה הנעימה ביותר בעולם לחיות בה, ואנגולה הגרועה ביותר, כאשר צרפת תופסת את המקום ה־6, וארה"ב באה רק במקום ה־27 — נמסר במחקר על ההתקדמות הסוציאלית שהוכן באוניברסיטת פנסילבניה שבארה"ב אמש.

מחקר זה, שנערך על ידי פרופסור ריצ'ארד אסטס, לבדיקת ההתפתחות הכלכלית, הסוציאלית והפוליטית של המדינות ועל יכולתן של הארצות לספק לאזרחיהן, בתקופה שבין 1980 ו־1983. לצורך המחקר נאספו 36 סוגים של סטטיסטיקות, הן מהבנק העולמי והן מארגון האו"ם.

לדברי פרופ' אסטס, עשר „המדינות הטובות ביותר בשלב נמצאות באירופה". אחרי דנמארק באות איטליה, מערב־גרמניה, אוסטריה, שוודיה, צרפת, נורווגיה, אירלנד, הולנד ובלגיה.

מחוץ לאפגניסטן, נמצאות עשר „המדינות הגרועות ביותר" באפריקה. במקום הראשון צועדת אנגולה, בעקבותיה את־יופיה, צ'אד, גיניאה, סומליה, מוזאמביק, מאלאווי ומאוריטאניה.

במחקר נאמר כי בריה"מ היה „ירידה עצומה", והיא ירדה מהמקום ה־32 למקום ה־58, בעיקר בשל ירידה בייצור מזון, צמיחה כלכלית חלשה והוצאות גבוהות לצרכי הגנה.

ארה"ב, הנחשבת בדרך כלל כ„גן עדן", תופסת רק את ה־מקום ה־27: היא אמנם תופסת את המקום הראשון בהשתתפות האזרחים בתהליך הפוליטי, אך באה רק במקום ה־5 לגבי טיפול רפואי, במקום ה־7 בתנאים כלכליים, במקום ה־10 בחינוך ובמקום ה־14 לגבי מעמד הנשים ורווחתן. (צ"צ).

הכלבים בארה"ב משתעממים...

רוב הכלבים בארה"ב משתעממים עד מוות, והטוב ביותר ללמד אותם עיסוקים ותעלולים חדשים כדי להעשיר את חייהם, סבורה פסיכולוגית המתמחה בכלבים.

„ל־95 אחוז מהכלבים בארה"ב אין די מטרות בחיים", גורסת ברברה ברגי, בעלת מרכז לאילוף כלבים בבירמינגהם שבמישיגן. „אין להם עוד תעסוקה. אין הם שומרים עוד על עדרי צאן, אין הם רובצים עוד ביערות. בקיצור הם מובטלים".

לדברי הגב' ברגי, שמירכזה מטפל מדי שבוע בכ־400 כלבים הסובלים מקשיי התנהגות, כלב שאין לו מה לעשות 24 שעות, מנסה להתגבר על השעמום תוך נביחות, נשיכות וזיהום האדמה.

עצתה של המומחית: ללמד את הכלבים להתייעל. להביא את העיתון או את נעלי הבית, לא לזה כאשר המשפחה בישיבה לשולחן, שכן לדבריה, „העזרה מעניק להם כשרה: הוא מחזיר אותם לעבודה". (צ"צ).

האזינו

היום יום רביעי, י"ג אלול (17.9.1986) בשעה 18.00
לתכנית מנחת ערב
ברשת א'
התכנית תועבר בשידור חי
מישיבת בני-עקיבא
„אהל שלמה"
בבאר-שבע
במלאות 25 שנה
להיווסדה

תחזית מזג האוויר

חם מהרגיל בעונה. גובה הגלים 30 עד 60 ס"מ. הטמפרטורות: ירושלים — 20—33, רמת הגולן — 20—35, נהריה — 21—32, צפת — 20—33, טבריה — 23—38, עפולה — 22—36, השפלה — 21—36, תל אביב — 22—31, הגליל — 21—32, ירוחם — 35—39, עזה — 23—30, אילת — 36—40 מעלות.

צירים חברי מצ"ד לשעבר ובלתי תלויים
מוזמנים בזה
להתייעצות מוקדמת
שתתקיים ביום חמישי י"ד אלול (18.9.86), בשעה 11.30, במלון פלאס, ברחוב הירקון 277 תל־אביב, באולם שמשמאל לכניסה הראשית.
נוכחותכם חשובה ביותר!
הוועדה המארגנת

בס"ד
התנועה הדתית לאומית
הודעה לצירי הוועידה
בהתאם להחלטת הוועידה, במושב השני ביום ל' מנחם אב (4.9.86), מתכנס מושב שלישי של הוועידה ביום ה' י"ד אלול (18.9.86).
המושב יתקיים אי"ה, במלון פלאס (שרתון לשעבר), רח' הירקון 277 תל־אביב, וייפתח בשעה 17.00.
על סדר היום:
א. בחירת לשכה (הצבעה בקלפי).
ב. המשך הדיון בבחירת ועדת הביקורת, בית דין עליון של התנועה ומוסד דעתי הוריה.
* הצירים מתבקשים להביא עימם תעודת זהות וכרטיס ציר (צבע חום) לצורך הצבעה.
בברכה
ועדת הבחירות | הוועדה המתמדת

ועידת התנועה הדתית לאומית
הוועדה המתמדת
ישיבת הוועדה המתמדת
תתקיים אי"ה ביום חמישי י"ד אלול (18.9.86) במלון „פאלס" הירקון 277 ת"א, בשעה 9.00 בבוקר בחדר הוועדה המתמדת.
הזמנות אישיות לא נשלחו
החברים מתבקשים לדייק.

הרבנות הראשית / המועצה הדתית — פתח-תקוה
למכובדנו הרה"ג
ישעיהו משורר שליט"א
אב"ד לפתח־תקוה והמחוז
ולרבנית שרה משורר הנכבדה
ברכת מזל טוב נאמנה ואיחולים לבביים לנשואי בנכם
עמוס נ"י עב"ג **נאוה** תחי'
יהי רצון שיזכו לבנות בית נאמן בישראל על אדני התורה לתפארת המשפחות הנכבדות
ש. ויינברגר, יו"ר ההנהלה המועצה

ברכת מזל טוב לנכדת
לקרובנו **נעם וחוה וייס**
לנישואיהם
ואיחולי רוב עונג ונחת
לסבא ולסבתא: **זאב והדסה ליפסקר** — ת"א
להורים: **יצחק ועליזה ליפסקר** — אלכנה
אלכסנדר ויהודית וייס, ק. מוצקין
יזכו לדור ישרים יבורך
שרה ומשה בר־לוי, רקנה

למר **אהרן מאיר** ומשפחתו
תנחומים על פטירת האם
שרה ע"ה
בנק אדנים
למשכנתאות והלוואות בע"מ

הסתדרות הפועל המזרחי בישראל
סיעת למפנה
צירי הוועידה המזדהים עם סיעת למפנה
מוזמנים
להתייעצות מוקדמת
שתתקיים אי"ה ביום חמישי י"ד אלול תשמ"ו
בשעה 10.30 (18.9.86)
במלון פלס (לשעבר שרתון)
רח' הירקון 277 תל־אביב,
באולם „הים התיכון".
הזמנות לא נשלחו
החברים מתבקשים לדייק

למר **אהרן מאיר**
אנו משתתפים באבלך הכבד
במות אמך היקרה
מרת **שרה מאיר** ע"ה
בנחמת ציון וירושלים תנוחם ולא תוסיף לדאבה עוד
הסתדרות הפועל המזרחי
הוועד הפועל

לחברנו **אהרן מאיר** ולמשפחתו
משתתפים בצערכם הרב עם פטירת אם המשפחה
מרת **שרה** ע"ה
בנחמת ציון וירושלים תנוחמו ולא תוסיפו לדאבה עוד
אגוד המושבים של הפועל־המזרחי
מבטח — סוכנות לביטוח חקלאי הדדי
קרן מושבי הפועל־המזרחי

של הצופה

חוסר תועלת וחוסר תוחלת

בשיחותיו של ראש הממשלה, שמעון פרס, עם נשיא ארה"ב, רונלד רייגן, ושר החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, תפס מקום נכבד ענין הועידה הבינלאומית על המזרח התיכון. ההתבטאויות המרובות של האישים בעקבות השיחות העידו על יותר מהתעניינות מרפרפת זו, הן באופן עקרוני והן מבחינת העדר התנאים לכינוסה במצב הנוכחי. שוב הודגש כי ארה"ב רואה הדרך הישירה להתקדמות בתהליך המדיני. אף צוין, כי השתתפותה של בריה"מ בועידה מותנית בחידוש הקשרים עם ישראל ובשיפור היחס ליהודיה.

הויכוח שהתעורר סביב העלאת ענין הועידה הבינלאומית בפסגת פרס—מובארק יצר את הרושם כאילו יש חלק מהמפלגות בישראל קהילות רעיון זה ואילו שאר הגורמים הבינלאומיים הקשורים בו סומכים עליו את ידיהם. והנה הנשיא רייגן והשר שולץ והבינו את תפיסתם המלאה בנושא זה, שהם מעדיפים הדגשת שונות בענין הועידה הבינלאומית. ראש ממשלת ישראל דיבר בגינה משתיקה על תפיסה זו. בדבריהם ציינו כי „מסגרת" בינלאומית חשובה לירדן כדי להצטרף למו"מ, אך הועידה כשלעצמה נוקה מרובה מתועלתה.

הפגישות של ראש הממשלה עם נשיא ארה"ב ושר החוץ האמריקני חזרו והעלו את חוסר התועלת והחוסר התוחלת בועידה בינלאומית בעניני המזרח התיכון, תוך ציון העובדה שהדרך היחידה להתקדמות היא מו"מ ישיר עם ירדן ללא תנאים מוקדמים. בתנאים הנוכחיים אין להניח שבריה"מ תהיה מוכנה לחדש את יחסיה הדיפלומטיים עם ישראל. המגמות ההתפתחות בועידה שעכשיו מפוקפק ביותר. אך גם ללא שאלת השתתפותה של בריה"מ, הועידה כשלעצמה לא התרים כאומה לקידום השלום במזרח התיכון ורק עלולה לשבש את התהליך. ההחלטה על הקמה ועידה מכינה לועידה בינלאומית, שנתקבלה בפסגת פרס—מובארק, נועדה לרצות את ירדן. יש לבדוק את הדרכים העקרוניות למתן מסגרת בינלאומית כלשהי שתקל על ירדן להצטרף למו"מ. אך את רעיון הועידה הבינלאומית כחלק בעשי של התהליך המדיני יש להסיר מעל הפרק. הדרך היחידה בתאפשר התקדמות מדינית במזרח התיכון היא מו"מ ישיר בין הצדדים הנוגעים בדבר.

בג"ץ ודעת ההלכה

מתאתה של מועצת הרבנות הראשית על החלטתו של בית המשפט הגבוה לצדק בדבר מניעת הוצאת גופתה של תרזה אנגלביץ ממקום קבורתה בבית־העלמין היהודי בראשון־לציון, היא דעת־תורה בנושא זה שהסעיר את המדינה והגיע לערכאות משפטיות שונות.

הגב' אנגלביץ היתה אשה נכריה והיא נקברה בבית־עלמין יהודי על סמך מידע כוזב שנמסר על־ידי בני משפחתה. החברה קדישא בראשון־לציון ביקשה להעביר את גופתה לבקום אחר, אך בתי המשפט דחו את הבקשה. לפני כשנה וחצי הועברה גופתה לבית הקברות המוסלמי ברמלה, ובשל כך נדונו המעורבים בפרשה למאסר. על פי ההלכה הבג"ץ החזרה הגופה לבית העלמין היהודי בראשון לציון, והח"ק ביקשה מבשרד הבריאות רשיון להלכה מיוחדת המוקצתה לקבר או לבית קברות אחר. משרד הבריאות דחה את הבקשה, ובג"ץ הצניע גושפנקא חוקית לכך.

בין יתר נימוקיו ציין בג"ץ כי הגופה כבר חוללה ובוודאי כאשר הוצאה מן הקבר ללא אישור. מעבע, בהחלטתו בא בית המשפט הגבוה לצדק להגן על כבוד המת. אך, כפי שקבעה מועצת הרבנות הראשית בהחאתה, החלטה זו פוגעת קשות בהלכה וברגשותיהם של המשפחות היהודיות שיקיריהן קבורים בבית־עלמין זה.

תמוה הדבר שבג"ץ התעלם בהחלטתו מעמדת ההלכה בנושא שהוא הלכתי מובהק. הביזיון שנגרם לגופה בעבר אין בו כדי להצדיק פגיעה ברגשותיהן של משפחות יהודיות שיקיריהן קבורים בסמוך למקום קבורתה של תרזה אנגלביץ. אם כבוד המת היה לנגד עיניהם של שופטי בג"ץ, הרי לא התחשבו בכך בכבודם של נפטרים רבים הקבורים בבית־עלמין זה וברגשותיהם של בני משפחותיהם.

בתי המשפט במדינת ישראל, בבואם לדון בעניינים בעלי היבט הלכתי מובהק, מן הראוי שיטו אוזן קשבת לדברים של מורי ההוראה שהם המבטאים את דעת התורה.

במסגרת הצעדים הממשלתיים לבלימת הטרור

בדיקות יסודיות בגבול צרפת

תיירים יוכלו לקבל אשרות בנקודות הכניסה במשך שבועיים

פאריס (היוצר־עתים ועי"ט) — ממשלת צרפת החליטה אתמול להעניק אשרות לתיירים זרים בנקודות הכניסה ... במשך שבועיים, על מנת למנוע צפיפות ...

[illegible]

שלושת המתלוננים נגד הנציב סוויסה עתרו לבג"ץ

מבקשים צו שיורה להחזירם לתפקידיהם הקודמים

שלושת קציני שירות בתי הסוהר, שהתלוננו נגד הנציב רפי סוויסה ... עתרו אתמול לבג"ץ ...

[illegible]

ששה קצינים בכירים בשירות בתי הסוהר:

יש לאפשר לנציב להמשיך נוכח הצלחתו בתפקידו

ששה קצינים בכירים בשירות בתי הסוהר יצאו אתמול להגנתו של נציב שירות בתי הסוהר, רפי סוויסה.

[illegible]

שצ'רנסקי נפגש עם מלך בלגיה

בריסל (היוצר־עתים, עי"ט) — אנטולי (נתן) שצ'רנסקי נפגש אתמול עם מלך בלגיה ...

[illegible]

ירידה תלולה בשערי המניות בבורסת טוקיו

טוקיו (רויטר־עתים ועי"ט) — שערי המניות ירדו אתמול ירידה תלולה בבורסת טוקיו ...

[illegible]

אחיו של שר התחבורה מת בעת נהיגה

[illegible]

המתלוננים הוזמנו לישיבת ועדת הפנים

[illegible]

גשיא הונגריה בדמשק:

יחסים עם ישראל – רק אחרי נסיגתה

דמשק (רויטר־עתים) — נשיא הונגריה פאל לוסונסקי, אמר כאן אתמול כי ארצו לא תחדש היחסים הדיפלומטיים עם ישראל עד שלא יבוטלו הסיבות לניתוק היחסים האלה.

[illegible]

שיא באבטלה בצרפת – 2.5 מיליון

פאריס (היוצר עתים) — האבטלה בצרפת הגיעה לשיא חדש ...

[illegible]

שמיר יסביר

(סוף מעמוד ראשון)

[illegible]

החלו הכנות

(המשך מעמוד ראשון)

[illegible]

מזכירי האיגודים

(המשך מעמוד ראשון)

[illegible]

קריאה באו"ם לנקוט „צעדים יוצאי דופן" נגד הטרור

פרטו האוזים (עי"ט) — נשיא העצרת הכללית היוצאת, האימפה ההייכרים מספרד קרא שלשום למדינות החברות לאמור „צעדים יוצאי דופן" כדי להילחם בטרור, ולהרבן בבעיה בעצרת הנוכחית.

[illegible]

3 איראנים נעצרו בטורקיה כשבידיהם מזוודה ממולכדת

משטרת אנקרה: ייתכן שהשלישיה תכננה פיגוע בחלק היווני של קפריסין

[illegible]

טורקיה איתנה בדעתה ללחום בטרור עד חרמה

אמר שר החוץ הטורקי לשעבר לנשיא המדינה

[illegible]

קמחי לא נסע עם פרס אך גם לא לניגריה

[illegible]

מאה הרוגים בדליקה במכרה בדרום־אפריקה

[illegible]

אבן נזרקה לעבר אוטובוס „אגד" ליד רמאללה

[illegible]

שוב נדקר נער על־ידי חברו

[illegible]

הצעה לקריאת כבר באשקלון ע"ש מלך מרוקו

[illegible]

אשה נהרגה במכונית דיש שהופעלה ע"י בעלה

[illegible]

הוסר האיסור על רויטרס בצ'ילה

[illegible]

אבן־פינה ליישוב הקהילתי הגדול ביותר בגליל

[illegible]

הליכוד יתבע שילובו של מודעי בממשלה

מאת שאול שיף

הצהרתו של כוכיל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, כי מפלגתו תתנגד בתוקף לצירופו של יצחק מודעי לממשלה בראשות יצחק שמיר, לאחר שנאלץ להתפטר בבקשת שמעון פרס — נתקבלה בליכוד ללא התרגשות יתרה.

בליכוד סבורים, כי עוזי ברעם מבקש להבנים „צו" לסל התביעות של המערך לקראת הרוטציה, כדי להוציאה בתמורה לוויתורים של הליכוד למהאלות של המערך, שאינן כלולות בהסכם הקואליציוני.

[illegible]

אספקת תפוחי אדמה וגזר לא תופסק היום

[illegible]

שרי השוק האירופי אישרו עיצומים נגד דרום־אפריקה

[illegible]

26 איש שזוכו ממעורבות ברצח אקינו – למשפט חוזר

[illegible]

עיראק חידשה ההתקפות על מסוף הנפט תארג

[illegible]

דיפלומט סובייטי נרצח בפקיסטן

[illegible]

هكذا عن الاصل

שיחת היום

עם תמר פרת, מומחית לטרור, מהמכון למחקרים אסטרטגיים

מדינות המערב מתחילות להבין משמעות האיום הגלום בטירור

עוד מהדהדים באזנינו הדברים של ראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק, על פתיחת מלחמת חורמה לבלימת הטי־רור — נשמעים הדיו של פיגוע טרור נוסף בצרפת.

ש. מי עומד מאחורי הפיגועים האחרונים בצרפת? — שאלנו את תמר פרת, מומ־חית לטרור, מן המכון למחקרים אסטר־טגיים שבאוניברסיטת תל־אביב.

ת. ארגון המתכנה „ועד הסולידר־יות, אשר מאחוריו עומד, כנראה, ארגון שמנהיגו ג'ורג' איברהים, הכלוא מאז אוקטובר 84. כבר מתחילת 86 היה גל ראשון של פיגועים בפריס בתביעה לשח־רר רוהל ג'ורג' איברהים, ובעשרה הימים האחרונים נתחדשו שוב הפיגועים.

ש. מיהו אותו ארגון?

ת. הארגון התחיל לפעול תחת השם „הסיעות הלבנוניות המזויינות" בסוף 81 נגד דיפלומטים אמריקניים. באפריל 82 היו אחראים לרציחתו של הדיפלומט הישראלי בפריס בר סימן טוב, ועוד התקפות על מטרות ישראליות. רוב חב־רי הארגון הם נוצרים לבנוניים מכמה כפרים בצפון לבנון, כנראה בעלי הכרה מרכסיסטית. מכל מקום, המנהיג ג'ורג' אברהים היה בתחילה חבר בארגונו של ג'ורג' חבש שהוא בעל אוריינטציה מרכסיסטית. גם עצם בחירה של מטרות אמריקניות בעיקר מבחינה בין הארגון הזה לבין ארגונים לא שמאלניים. שנת השיא בפיגועים שערכו היתה 1982. ב־אוגוסט 84 נעצר באיטליה אחד מחברי הקבוצה, ובעקבות כך נעצר בצרפת ב־אוקטובר 84 המנהיג, כנראה, ג'ורג' אב־רהים. באותו זמן נעצרת באיטליה חברת הארגון ג'וזפין עבדו. ביולי 86 נידון ג'ורג' אברהים. באותו זמן נעצרת באי־טליה חברת הארגון ג'וזפין עבדו. ביולי 86 נידון ג'ורג' אברהים לארבע שנות מאסר. צפוי היה לפיכך, כי הארגון יע־שה משהו כדי לשחרר את המנהיג, ואת חבריו.

ש. ובכלל, האם עלו השנה פיגועי הטרור בחו"ל?

ת. לא. שנת השיא היתה ועודנה 1985.

ש. האם זהו טרור מאורגן ומתוכנן או מבצעי ראווה פרטיזניים?

ת. זה אינו טרור פרטיזני כלל וכלל, אלא מאורגן ומתוכנן, כאשר המגמה היא — פחות מובחן ויותר המוני.

ש. מהם הצעדים שנוקטים מדינות המערב לבלימת הטרור?

ת. מדינות המערב רק עכשיו הת־חילו לתפוש את האיום הגלום בטרור. הן נערכות בעקבות כך להילחם נגדו באמצעים כמו, שיתוף פעולה בין ה־מדינות בשטח המודיעיני וקיום הלכה של אמנות הסגרה של טרוריסטים.

ש. האם הצעד האחרון שנקטה צר־פת, להחייב התיירים זרים באשרות כניסה — יועיל?

ת. זה יכול להקשות על כניסת כל מיני אנשים לצרפת. אולם עצם זה ש־צרפת הליברלית שלא היתה מוכנה קו־דם להילחם בטרור עד שהרגישה את מוראותיו על בשרה, נוקטת צעד כזה — זוהי התקדמות מהותית מבחינת התפי־שה של מדינות המערב את משמעות האיום הגלום בטרור.

שולה מוסטיק

פיסגה למרות הכל

בפרשת חילופי המרגלים, הוכיחו שתי מעצמות העל שההידברות ביניהן חשובה להן יותר מאשר סערות בכוס מים

פרשת מעצרו של העתונאי האמריקני, ניקולאס דנילוף ב־מוסקווה, עלולה להאיט את קצב ההו שיח האמריקני־סו־בייטי, אך דיפלומטים מער־ביים בלונדון, מאמינים שלמ־רות זאת, עדיין מעוניינות שתי מעצמות העל לקיים ועי־דת פיסגה ביניהן תוך החו־דשים הקרובים.

דנילוף, כתב השבועון „יו.אס. ניוז אנד וורלד ריפורט", נעצר ב־30 באוגוסט והואשם בריגול. הפרשה הטילה צל של אי וו־דאות על ההכנות לוועידת הפיס־גה, וכן על הפגישה הצפוייה ב־וושינגטון ב־19 בספטמבר וב־20 בו, בין שר החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ לבין עמיתו הסו־בייטי אדוארד שוורדנדזה.

הנשיא רייגן הכריז כי פר־שת המעצר עלולה לפגוע ביחסי ארצות הברית עם בריית המוע־צות. דיפלומט בכיר בלונדון הז־היר כי ל„פרשה הזאת יש כל הסימנים של סערה בכוס מים, העלולה לצאת מכלל שליטה".

דיפלומטים ופרשנים מציינים, כי בטווח הקצר אכן עלולה ה־פרשה לגרום נזק. אולם הם משו־כנעים, כי יהיה הנזק הזה אשר יהיה — הרי הנשיא רייגן ו־מנהיג בריית המועצות מיכאיל גורבצ'וב, עוד מעוניינים לקיים ועידת פיסגה, על אף הכרזותיהם שהם יכולים להתקיים גם בלע־דיה.

„אין להניח שהתהליך יתמו־טט", אמר אלכס פראוודה, מו־מחה לעניינים סובייטיים באוני־ברסיטת רידינג בבריטניה, „חר־בה עליהם להמשיך ולשוחח". דיפלומט מערב אירופי הסכים עמו ואמר, כי לא יתכן שכל המגעים ינותקו רק בגלל פר־שת דנילוף.

עם זאת נמסר מוושינגטון, כי הסינט האמריקני הזהיר את בריית המועצות שאם דנילוף לא ישוחרר ממעצרו, עלולים היחסים האמריקנים—סובייטים להינזק, ואפשר שתיפגע גם ועידת הפיס־גה המתוכננת בין רייגן לבין גורבצ'וב.

אזהרת הסינט פורסמה ביום ג' שעבר, בעת שחברי־כוש־בעים־חוקי בארצות הברית הח־ליט להאשים את המדען הסו־בייטי גנאדי זכארוב בשלוש האשמות של ריגול.

אזהרת הסינט כלולה בהח־לטה שאושרה ברוב של 93 קו־לות ללא מתנגדים. ההחלטה מגנה את השלטונות הסובייטיים על מעצרו של דנילוף ובגדירה את ההאשמות נגדו, כ„האשמות בדויות".

מנהיג הסיעה הדמוקרטית ב־סינט, הסינאטור רוברט בירד מ־ווירג'יניה, העלה את האפשרות שהקונגרס עלול לנקוט פעולה הקיפה עוד יותר, כמו למשל הטלת סנקציות כלכליות, אם דנילוף לא ישוחרר.

זכאריב, פיסיקאי במקצועו, נעצר בארצות הברית ב־23 ב־אוגוסט לאחר חקירה של ארבע שנים שנוהלה על ידי הבולשת הפדראלית „אף.בי.איי". סוכני ה„אף.בי.איי" טענו כי הם תפ־סו אותו „על חם" כאשר בידו נמצאו מסמכים סודיים על תב־נון מנועי סילון, אשר אותם קיבל מידי סטודנט גנאי ששי־מש כמודיע של ה„אף.בי.איי". הבולשת הפדראלית טוענת כי זכארוב עבד בשירות המשטרה החשאית הסובייטית „ק.ג.ב.", וכי ניסה לגייס את הסטודנט הגנאי שלוש שנים בכך שהציע לו חוזה ריגול ל־10 שנים.

פקידים אמריקניים טוענים, כי מעצרו של דנילוף במוסקווה לא היה אלא פעולת תגמול על מעצרו של זכארוב. בינתיים הגיעו ארצות הברית וברית ה־מועצות להסדר חילופי מרגלים, שאישר את ההנחה ששתיהן מעוניינות בהידברות, יותר מא־שר ביצירת מהה כיתתי.

לא ימין, ולא שמאל

הנסיון להציג את בחירתם של זבולון המר, הרב יצחק לוי, שאול יהלום ואליעזר אבטבי, כנצחון הימין בוועידת התנועה הדתית לאומית, מתעלם ממה שהתרחש באמת בוועידה. חל שינוי מהותי: לראשונה לא נחשבו מי שדיברו על אתגרי רווחה, הנגב והגליל ל„בוגדים".

מאת ירח גלטר

תוצאות הבחירות האחרונות בשני המוש־בים של הוועידה מוצגים בעיתונות ובאמצעי התקשורת כנסייה ופנייה של המפד"ל — ימינה.

אני סבור שהנסיון להציג את בחירתם של זבולון המר — לתפקיד שר־הדתות והחב־רים הרב יצחק לוי, שאול יהלום ואלי־עזר אבטבי להפקידי מזכ"ל התנועה, מזכיר מדי־ני ומזכיר הפוהמ"ז, כשינוי משמעותי רק בהיבט הצר של היחס להתנחלות והתיישבות ביהודה ושומרון ופנייה לכיוון של הקצנה לאומית הוא נסיון מכוון של אלה שאינם מאוהביה של התנועה הדתית לאומית להמ־עיט הזילזול במה שהתרחש ובמה שקרה בשני מושבי הוועידה.

דיון מקיף על מצע התנועה ועל דרכי פעולתה בעתיד עדיין לא התקיים. נסיון להעביר החלטות חד־משמעותיות ועקרוניות בשאלת היחס לארץ־ישראל נתקל בהתנגדות מצד צירי הוועידה וזאת מאחר שהנושא לא נדון בהיקף הרחב.

הנושא כולו עומד, לדעתי, לפני דיון רציני שבו יבואו לידי ביטוי הדעות השונות וכי־וני החשיבה ההולכים ומתפתחים בתקופה האחרונה אצל חברים רבים.

בשנים הראשונות לפעילותו של „גוש אמונים". היו רבים וטובים בתוכנו שהאמינו בכל ליבם שהאתגר היחיד שיש להציב בפני חברי התנועה, פעילה ושליחות למוסדות השונים — הוא התיישבות וחיזוק ההתנח־לויות בארץ ישראל — יהודה, שומרון וחבל עזה.

במשולש האידיאולוגי — ארץ ישראל, עם ישראל ותורת ישראל הובלטה רק חשיבותה של ארץ ישראל. וגם היא רק במובן המ־צומצם. שטחי ארץ ישראל המשוחררים שמ־עבר לקו הירוק.

כל מי שטען שיש לעסוק גם באתגרים וב־תחומים נוספים כמו חינוך, רווחה, כלכלה, ערי פיתוח ויישוב הנגב והגליל נחשב ב־ימים הראשונים ל„בוגד".

היום, להערכתי, חל שינוי מהותי בגישה זו אצל רבים מחברינו. גם בין אלה המוש־כנעים, כמוני, שאסור מבחינה פוליטית ל־וותר על שום שטח מאדמת ארץ ישראל ויש לעשות את מירב המאמצים בפיתוח וחיזוק יישובי יהודה, שומרון וחבל עזה.

בוועידתה האחרונה של „בני־עקיבא", ש־התקיימה בפסח השנה, השתתפתי בגיבוש סדרת החלטות המפנות את חברי התנועה ומוסדותיה לכיוון ההיבט החברתי של חיינו.

המשמעות המעשית של החלטות אלה באה לידי ביטוי בהקמת גרעיני נח"ל משי־מתיים לערי הפיתוח והכרה תנועתית ב־התיישבות בערי הפיתוח כ„דרך הגשמה" נוספת לדרכים שהיו מקובלות עד כה. כוו־נתם העיקרית של חברי גרעינים אלה, המור־כבים מבוגרי התנועה, היא לפעול בעיקר בתחומי החינוך והרווחה.

אין לי ספק שעדיין יש בתוכנו חברים המודדים את התאמתו או אי התאמתו של מועמד לכהונה בתפקידים ייצוגיים רק על פי המדד הבלעדי של התייחסותו לשאלת ארץ־ישראל?

אלה, לדעתי, אינם מייצגים את כלל ציבור צירי הוועידה ובודאי לא את כלל החברים.

אני מאמין שפניה של התנועה הם לפלו־רליזם ולהתמודדות עם האתגרים השונים שמציבים בפנינו החברה הישראלית והעם היהודי.

עלינו לפעול בתחומי החינוך והרווחה, הכלכלה, המדע והבטחון. קומה עלינו לד־אוג לרווחתן של עיירות הפיתוח ושכונות המצוקה. אין אנו יכולים לברוח מן המשבר הפוקד את חברתנו בוויכוח שבין דתיים וחילוניים, או דתיים וחרדים, ועוד.

כל זאת בד בבד עם מאבק שיטתי ובלתי פוסק בחיזוק ההתיישבות בחלקי ארץ ישראל שמעבר לקו הירוק.

אין כאן קיפול דגלים, אלא אדרבא, הת־מודדות אמיתית עם כלל צרכי האומה. אין כאן קיצוניות ודבקות בדבר אחד — אלא אחריות כוללת והתייחסות תנועתית וארגו־נית לציבורי החברים במקומות השונים ב־רחבי הארץ.

אני מקווה שמוסדות התנועה: המרכז, הוועד הפועל, הלשכה, המזכירות ונבחרי ה־תנועה השונים, אכן ישכילו להיענות לכיוון מקיף ורחב זה.

רק כך, נצליח כולנו, יחדיו, על דרך חדשה שתוביל את התנועה להישגים מרשימים.

אל לנו להיכנע ל„תוויות" שמנסים להד־ביק לנו „ידידינו" מבית ומחוץ.

עלינו לחפש את דרכנו האמיתית ברוח „תורה ועבודה" ובשילוב אמיתי ונכון של שלושת היסודות עליהם עומדת תנועתנו: ארץ ישראל, עם ישראל על פי תורת ישראל.

מהגל עד קדאפי

מאת יוסף פרידלנדר

ממשלת לוב פירסמה ספר בלשון הגרמנית, ושמו „מהגל ועד קדאפי". הספר מתכוון להעלות את הדמיון שבין העריץ של לוב לבין הפילוסוף הגרמני הנודע. קדאפי חיפש, כנראה, בין הוגי־הדעות הגדולים בעל רעיונות מדיניים הקרובים ללבו, ומי שהוא כן מהקרובים שלו, ואולי גם בין „הפרופסורים" שלו — הרי גם להיטלר היו „פרופסורים" משלו — יעץ לו לתקוע יתדותיו בפילוסוף זה, שהיתה לו השפעה גדולה על המחשבה המדינית במאה הי"ט. במשנתו של הגל נתלו תלמידים רבים מן הימין ומן השמאל, והמפורסם שבכולם קארל מארקס, אשר ביסס את המטריאליזם ההיסטורי, כמפתח יחיד להבנת ההיסטוריה האנושית, על יסוד כתביו של הגל.

הגל לימד, כי העולם הריאליסטי הוא גם העולם האידיאליסטי. כתוצאה מתפיסה זו הטיף כי המדינה היא הביטוי המוצה של התבונה המוחלטת. על הנתינים לקבל באהבה וברצון את גזרותיה של המדינה. אכן, המדינה הפרוסית, בימיו של הגל, היתה בעיניו, המעולה שבמדינות. בנוסף לכך הטיף הגל את תורת האישיות הגדולה בהיסטוריה, שהיא היא בבחינת „המיילדת" של העתיד. אישים אלה יודעים יותר טוב מן ההמונים מה רצוי להם ומה טוב להם, והם זכאים למשול בהם כרצונם ולפי צרכיהם. הרעיונות האלה ואחרים מצאו חן בעיניו של קדאפי. הנה נמצא לו הוגה דיעות מקובל ומפורסם בעולם המערבי, אשר הוא, קדאפי, הוא, ממש, הפרסוניפיקציה של התורה ההגליאנית על פרטי דקדוקיה...

לקדאפי לא מספיק כתר מלכות. ככל עריץ טיפוסי הוא שואף גם לכתר תורה ולמעמד של פוסק בעולם הרוח. כל מעשיו הטובים לא נחשבו בעיניו, כי יצרו מסיתו לחדור לעולמה של המחשבה המדינית, ובכן מצאו לו שוויו את מורה הדרך שלו, המתאים לו ולעולם דמות תבניתו — בעיני עצמו — כמובן.

ברור, שהתנשאות זו תשפש עוד יותר את אפסותו של השליט, אשר ידיו דמים מלאו. מגמה זו מעידה על תסביכים של נחיתות המדריכים את מנהיגו. אלא שאין קדאפי יוצא מכלל העריצים האחרים, אשר ביקשו להנחיל לעצמם זכר עולם בעשיית ספרים או בהקמת מצבות זכרון. גם סטאלין כתב ספרים. גם היטלר החל את עליתו בחברה הגרמנית מספרו „מיין קאמפף", אשר ראשיתו היתה עלובה ומצערה מאוד ואחריתו ידועה היטב. מוסוליני שימש בצעירותו עורך בעתונה של המפלגה הסוציאליסטית האיטלקית. לראיה, שכל העריצים הגדולים בדורות אחרונים מצאו גם שעת רצון וגם שעת פנאי להרהר על מקומם בהיסטוריה, לא רק כרוצחים אכזרים, כי אם כפוסקי הלכות וקובעי עתים לתורה. וכבר אמרו חכמינו כי כל הגדול מחברו יצרו גדול הימנו.

שמו של קדאפי קשור עם רצח, לא רק של מתנגדיו הפוליטיים בארצו ומחוץ לגבולותיה, אלא עם הריגתם של חפים מפשע, ובקשריו ההדוקים עם הטירור הבינלאומי. כל נסיון של חדירה לעולם הרוח לא יצלח, לשם שלא יצור לרוצחים אחרים. ואולי להיפך: עצם המעשה מראה ומעיד על חולשת דעתו ואפסות בינתו. שהרי עולם זה סגור ומסוגר לפניו של שבפה מבעלים, ועוד לא נולד האדם, אשר יפתחנו לפני ה„תלמיד־חכם" הלזה.

קדאפי סומך על כוח הטירור אתרא, שאינו קטן כלל בימינו, כשם שלא היה מבוטל בכל הדורות. כעריץ שנתפס ליצריו השליטים בחזי המעשה שלו, נדמה לו, עזי ברצונו ובהחלטה שלו כדי לעשות את כל העולה על לבו. עושי דברו מוחזים להעמידו על טעותו, שהרי הם חייהם ופרנסתם תלויים בו בלבד. ואולי הם גם מאשרים את כוונותיו ומעודדים אותו לעשות מה שהוא מבקש לעשות. והרי כל דיקטטור מוקף בצדת־חנפנים־ומלקקים, הרצים לפני מרכבתו ועושים מה שנדמה להם שהוא רוצה. עד לפני שהוא מוציא את חפצו מפורש מפיו. הואיל וכסף לא חסר לו, יכול קדאפי להרשות לעצמו לפרסם ספרים או מאמרים ולקיים שיעורים בעל־פה בכלי־התקשורת של ארצו, ולשחק את מורה הדור, שהכל מצפים למוצא פיו. הוא יכול אפילו להרשות לו להתחבר עם פילוסופים חיים או מתים לפי בחירתו. אך שום תכלית לא תצא מזה.

ואולי בתוך נפשו פנימה יודע האיש, כי כל כמה שיסבול במלכות הרוח עם כוונות וייהודים

(סוף בעמוד 5)

פגישות בפרלמנט

מאת יעקב אדלשטיין

ביום של שאילתות בפרלמנט הבריטי עומדת ראש הממשלה מרגרט תאצ'ר ומשיבה בו במקום לשאילתות בעל פה. התשובות הן ברורות והעידו על ידע בכל הנושאים שהועלו. יש סבו־רים שהגב' תאצ'ר לא שולפת את התשובות מן השרוול, אלא שעוזריה מכינים לה מראש תשובות לכל השאלות האפשריות. ברגע שנש־אלת שאלה בפרלמנט, היא שולפת את התשו־בה מתוך התיק. השערה זו נסמכת על כך שב־הרבה מקרים היא מקריאה את התשובה מתוך הכתב, למרות שלא ידעה מראש על השאלה שתישאל.

ביום שביקרתי בפרלמנט הבריטי, הועלתה שאלה גם בקשר לישראל. השאילתא נגעה ל־אפשרות של תזוזות מדיניות במזרח התיכון, בין ישראל למדינות ערב, על סמך ידיעות ש־פורסמו באותו יום בכלי התקשורת. תשובת הגב' תאצ'ר היתה שהמדיניות של ממשלת בריטניה מוסיפה להיות מבוססת על החלטות האו"ם 242 ו־338.

חברי הפרלמנט בהתאם למסורת, מריעים ל־תשובות מתוכמות, בנוסח „הר, הר", או מבי־עים אי הסכמה בצורת צחוק רם. ברובע פינ־צ'לי שבו עומדת תאצ'ר לבחירה לפרלמנט, רואים בביקורה בישראל קלף חשוב במסע הב־חירות העתידי. 40 אחוז מן הבוחרים באיזור זה הם יהודים. כמה מן החשובים ביהודי פינ־צ'לי נלוו אליה בביקור.

כאשר ביקר ראש הממשלה שמעון פרס ב־בריטניה, ציפו שהוא יעלה על סדר היום, את בעיית החרם הבריטי על אספקת נשק לישראל ואת בעיית סירובה של בריטניה למכור נפט לישראל מבארות הים הצפוני. אך חוגים מהי־מנים אומרים לי שהוא לא העלה את הנושאים הללו.

נושא שכן הועלה, היה האישור הפורמלי של מסמכי החרם הערבי על ידי משרד החוץ הב־ריטי, לפי דרישות משרד החרם הערבי. אישו־רים אלה אכן בוטלו לבקשת פרס.

פקידים במשרד החוץ הבריטי אומרים שהסי־בה לאמברגו על אספקת נשק היא הפלישה ה־ישראלית ללבנון. אז הוטלו עליו והוא לא הוסר עד היום, למרות שצה"ל נסוג מלבנון. חרם זה לא מפריע לישראל, משום שישראל אינה זקוקה לנשק מתוצרת בריטניה.

באשר לסירוב למכירת נפט לישראל, הרי ה־ציבור הרשמי הוא שהנפט מבארות הים הצפוני נמכר רק למדינות החברות בשוק. האירופי ה־משותף. כיוון שמחיר הנפט ירד, ויש יותר מוכ־רים מקונים, גם עמדה זו לא גורמת נזק ל־ישראל.

בבריטניה דנים כיום בשינוי שיטת הבחירות לפרלמנט. השיטה הקיימת, שהיא שיטת בחירות איזורית, גורמת לכך שסיעות קטנות, שצוברות הרבה קולות בזירה הארצית, מפסידות בזירה האיזורית, ונציגיהן לא נבחרים.

הסיעה הסוציאל־דמוקרטית שהתפלגה מסיעת הלייבור והסיעה הליברלית סובלות משיטת ה־בחירות הנוכחית.

בלי התקשורת בבריטניה דנים בשאלה, אם ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר תמשיך לצבור תנופה גם בבחירות הבאות, או שה־ציבור הבריטי ישים קץ לשלטונה, ויעדיף את ממשלת הלייבור. משאלי דעת הקהל מנבאים את ירידת הפופולאריות של תאצ'ר.

בביקור בבית הלורדים, אני נפגש עם לורד יהודי ידוע בשם לורד כוהן. הוא מדבר אידיש עסיסית. הוא נתמנה כחבר בית הלורדים, בהמ־לצתו של ראש הממשלה לשעבר סיר הרולד וילסון, שעמו התידד. הוא הגיע לבריטניה במלחמת העולם השניה, והפך למיליונר, בזכות תעשייה של מעילי גשם. כאז עשה את הרגל, אך הוא נשאר עדיין בעל נכסים.

אני שואל אותו, בזכות מה נבחר אדם כחבר בית הלורדים.

תשובתו: בזכות מעשיו הטובים בענייני ציבור וחברה.

ובזכות מה נבחרת אתה לבית הלורדים? אני שואל אותו. בתמימות.

אני אינני יודע עד היום בזכות מה נבחרתי לבית הלורדים...

יהודי חביב, פיקח, שמבלה רוב ימיו בחוותו הגדולה באנגליה. הוא יושב וממתין לשמוע הנ־אומים הנמלצים של חבריו הלורדים הישישים, משוחח בידידות עם כל אחד מחבריו הלורדים, ולפעמים נראה, שהוא מנהל את העסקים שלו גם בבית הלורדים הכבודים.

בבחירות הבאות, תהיה האבטלה הנושא ה־מרכזי שיעמוד לדיון. הממשלה אינה מקציבה כס־פים לעבודות יזומות, או לחיזוק מפעלים כוש־לים.

הסיבה העקרית לאבטלה, היא לדעת רבים, עידן המחשבים והטכנולוגיה המתקדמת, שהכנסתם מבטלת את הצורך בכוח אדם גדול בתעשיה. שלושה וחצי מיליון מובטלים מסוגלים להציע מיליוני בוחרים, כדי להביא מהפך בבחירות ה־באות.

חברי פרלמנט מודים שזו בעיה קשה, שממ־שלת בריטניה לא הצליחה לפתור אותה. הם מתעניינים אם נושא האבטלה עומד לדיון גם בישראל.

מגוחך לומר שישראל יכולה ללמד את בריט־ניה הגדולה, כיצד מונעים אבטלה, גם בתקופה של צמצום תקציבים והידוק חגורה. אבל הישי־ראלים שמציפים את בריטניה כתיירים, נדהמים את המעגיות וממציאים שם מטבע זר בסכומים גבוהים. השפה העברית נשמעת בכל חנות גדולה.

בין הנוראה והנשמע...

„מיצעדיו" של הגרי"י פרנקל זצ"ל

מאת ברוך שיין

„מאדני מצעדי גבר כוננו ודרכו יחפץ" (תהלים ל"ז).

אקדים ואומר, כי לא ב־הספד אני בא בשורות ה־אלה. עברו „ימי הבכי" של „שבעה" ועדיין לא הגיעו ה„שלושים" להספד ולהערכה. עשו זאת, ועוד יעשו כן גדו־לי הרבנים בישראל כמיטב יכולתם ב„דרוש". עם זאת ראוי להזכיר את דעת הקהל שרווחה בעת אמירתם. רב נכבד מ„פסיפס" הרועים הרו־חניים, שהתברכה בהם העיר העברית הראשונה — לחש על אזני: „כדי להספיד את הרב פרנקל המת צריך את הרב פרנקל החי". כדברים האלה שמענו גם מפי התנא דבי נשיאה, רבה הראשי של נתנ־יה ר' ישראל־מאיר לאו ב־משא האבל והבכי על מד־רגות המועצה הדתית בתל־אביב־יפו: „אבי, אבי — רכב ישראל ופרשיו".

בין המון עם רב, שהצטו־פף בהיכל בית־הכנסת הגדול בתל־אביב, יכולנו לראות את רבני ישראל מכל קצוי ישר־אל עם הרבנים הראשיים, ראשי ישיבות ותלמידיהן חסידים ו„מתנגדים", וסתם יהודים, שוחרי תורה ומצ־וות, המכבדים תלמידי־חכמים בחייהם כבמותם. עיני „תפ־סה" יהודי, שלפי תנועותיו הרגשתי שהכובע עול ראשו גורם לו אי־נחת... מתוך ה־שאלות שהיפנה אליי בקשר לזהותו של הרב הנושא את דברו ליד ארון הקודש של בית־הכנסת — הבנתי, כי לפני נציג „החילוניים" ש־בעיר, שבאו אף הם לחלוק כבוד לנפטר, כי גם למענם פעל, אם בעצה או במעשה צדקה וחסד.

בימי „השבעה" באה „א־חות" מבית־חולים לנחם ואמ־רה: הרב פרנקל היה אדם מקסים. בכל הטיפולים שגרמו ליסורי־שאול לא הוציא אף אנחה אחת, כדי לא לצער את החולים והמטפלים המטפלים בו...

כאמור, אין להספד מכוו־נים דברי הפעם. אם־כן צדק הרב הראשי הספרדי בנתניה ר' דוד שלוש בהביאו את מא־מרו — בעת ביקורו לנחם אב־לים בבית הרב הנפטר — של מר אבין: „בכו לאבלים ולא לאבדה רוכב בערבות ...ששים ומשמחים שמעו את ההספד על מתושלח"...

בטורים האלה אייחד את הדיבור על מעשים טובים, ש־הרשימו אותי ושבו את לי־בי.

עוד בהיותו תלמיד ישיבת „מתיבתא" בוורשה החל הרב פרנקל לצעוד לקראת תפקי־דו, שהוא עתיד למלא בקרב העם.

„לא פעם — סיפר לי מחב־ריו לספסל הלימודים — מצא־תי את יצחק־ידידיה נואם לפ־ני כיתה מלאה ספסלים בלא נפש חיה. בהרגישו בי הצט־דק, כמי שנתפס בקלקלתו: „עוד תראה" — שדבר זה יהיה לי לעזור בתפקיד שאני עתיד למלא בקרב בני עמי"...

בעלייתו לארץ־ישראל, כא־שר עזב רבנות בריפין שבפו־לין — בחודש שבט תרצ"ה — זה היה מעשה של „הרו־אה את הנולד". את זאת הביע הרב פרנקל באחד הנאומים שהשמיע „ביום הקדיש" (עש־רה בטבת) בספרו כי בשישה עשר באוגוסט — שבועיים לפני פלישת הגרמנים לפולין קיבל גלויית־דואר מניסו ב־פולין, שהשיב לו על הצע־תו לעלות לארץ־ישראל — „זה לא בחשבון ובפרט עתה כשמציעים לי רבנות באיזו עיירה בפולין"... הייתה ה־תשובה. מה שצפוי ליהודי פו־לין הרגיש הרב הנפטר חמש שנים לפני פרוץ השואה — לא חש בסכנה המתקרבת ה־רב הזה שבועיים ימים לפני כן. (בסוגריים נוסיף: מה ש־לא רואים את הנולד יהודי התפוצה ה„טובה", בארה"ב, בארגנטינה, באירופה, בדרום אפריקה והיכן לא...).

כאשר „הזכיר" את דבר עלייתו של האדמו"ר הזקן מ־גור זצ"ל נתן לו את ברכתו: „אזעלכע יונגעלייט דארפן מיר האבן אין ארץ־ישראל („אברכים כאלה דרושים לנו בארץ־ישראל)...

הרב הצעיר והנמרץ עולה לארץ־ישראל עם משפחתו ב־ראשית התפתחותה. הם מתיי־שבים לא בתל־אביב המפוא־רת כבר אז בבתי־קומה אלא בשכונה דרומית פלורנטין, על גבול יפו. העולה החדש אינו בורר בעיסוקים מתאימים ל־מעמדו; כרב שהוסמך ל„יו־רה, יורה, ידין ידין" על־ידי גדולי תורה בפולין הגה"ם הטבה, הי"ד מפרגה (פרבר ורשאי) והעילוי, הצדיק ה־גר"ים מאוסטרובצה זצ"ל, — אלא כמחליט: „בכל שיזדמן". בימים האלה הוקם „בית ה־תלמוד תורה — „סיני". הרב פרנקל מצטרף לצוות ה„מלמ־דים" והמנהלים, בחשבו, כי הרבצת תורה לתינוקות של בית רבן — גם זה עניין חשוב, וכך הוא נכנס ל„מלמ־דות".

בעת ההתבססות בקרב תו־שבי השכונה הדרומית הוא מוצא שם קשת בגוונת של אנשי מעשה, הטרודים בבתי מלאכה רבים; ומה ש„שובה" את עיניו החדות הוא „ה־עולים לציון ברינה" את ה־עדה הבוכרית־הפרסית. הוא מתקרב אליהם והם דבקים בו. הוא הגיבור למיזוג העדות ב־ישראל. על רקע זה נתגבש הרעיון של עריכת „הקפות שניות" במוצאי־שמחת־תורה בשכונה זו. טעמו ונימוקו של הרב פרנקל הוא: כיוון ש־בארץ־ישראל חג „שמחת־תורה „נבלע" בתוך „שמיני־עצרת" — יש להוסיף מחול אל הקודש להצטרף אל ה־חוגגים את יום סיומה של ה־תורה ומסכת החגים בישראל — אל יהודי התפוצות.

ה„הקפות" האלה נהוגו ב־רוב פאר והדר עם תזמורת של מכבי־אש, הלהקה הבו־כרית של משפחת אליעזרוב בתלבושתה הססגונית. אל ה־גזוזטרה של אחד מבעירי ה־שכונה, ברחוב שבק יהודאל — פינת אברבנאל, שממנה הושמעו הנאומים והברכות, הוזמנו ראשי הציבור — אם זה ראש העיר של העת ה־היא ואם זה הרמטכ"ל או ה־מפכ"ל ואולי גם ראש ממש־לת ישראל בתקופה ההיא. ב־תום טקס הפתיחה התייצבה שורת המכובדים בראש הצוע־דים, אשר סובבו את רחובות השכונה וספרי התורה בידם. בתום המיצעד התכנסו הקרוי־אים אל בית־הכנסת של קצה הרחוב, ושם נערכו „הקפות" לפי סדרן וכמנהגן של העי־דות. ההקפות האלה הביאו שמחה אל בתיהם של תושבי שכונת־הספר, שידעה ימים קשים, כאשר כדורי־אויב הרעידו את השכונה מצד יפו הערבית וגם כאשר קלגסי ה־שלטון המאנדאטורי ערכו „חיפושים" אחרי אנשי־המח־תרת שבהם נרצח בדם־קר לוחם הלח"י אברהם שטרן (יאיר) הי"ד. בימים קשים אלה עודד הרב פרנקל את קהלו לבל יטוש את המקום, כי בנפש קיומה של העיר ו־עתידה של היישוב היהודי תלוי הדבר. בצעד דומה ל־„הקפות השניות" נהגה ב־„שביעי של פסח", כאשר ה־כבודה הססגונית צעדה את דרכה משכונת פלורנטין אל שפת הים, בקצה רחוב אלנ־בי ל„שירת הים".

לימים הוכר הרב יצחק־ידידיה פרנקל בתור „רב ה־שכונות".

בווארשה שבפולין, שהיו רבנים של ה„ראבינאט", נק־רא „רב שכונתי" — „א ווינקל מורה־הוראה" (ובעברית —

(סוף בעמוד 5)

ומה עם החובה הדתית?

חברת הכנסת גאולה כהן העלתה בכנסת תביעה לגיוס בני ישיבות המשוחררים משירות צבאי מנימוקים לאומיים. תנועת „נאמני תורה ועבודה" פנתה אליה לא להתעלם מהחובה הדתית לעשות כן

המזכירות הארצית של תנועת „נאמני תורה ועבודה" שיגרה לחברת הכנסת גאולה כהן בר־כה „על שהעלת על סדר יומה של הכנסת את התביעה לשתף גם בחורי ישיבה חרדים בשרות בצה"ל ואת התביעה להפעיל את חוק השרות הלאומי לבנות. אנו מחזקים את ידיך וקוראים לך לא להרפות ממאמציך לתקון המעוות וה־עוול".

באשר לאי שרות בצה"ל — קובעים „נאמני תורה ועבודה" — באומרך בכנסת דברת על העוות המוסרי ועל הנזק הלאומי. על הבט אחד — החובה הדתית המוטלת על כל יהודי להגן על עצמו ועל עמו — נכתב הרבה מאז הקמת המ־דינה.

יו"ר התנועה, ד"ר יחזקאל כהן מציין את מא־מריהם של שני רבנים. הרב ש. זווין, מגדולי חכמי הדור הקודם, עורך האנציקלופדיה התלמו־דית, אשר כתב בחוברת שפרסם במלחמת השח־רור, ששמה „לשאלת הגיוס של בני הישיבות", בין השאר:

„כל הכבוד וכל ההערצה למרנן ורבנן, גאוני עיר הקודש, אבל הרשות ניתנת לשאול: זו מנין לכם, שבני תורה ותל־מידי חכמים פטורים מלהשתתף במלחמת מצוה של עזרת ישראל מיד הצר הצורר העומד עליו לכלותו ולהשמידו, חלילה?"

דוגמה שניה: הרב דניאל שילה, יבל"א, רבה של קצרין כתב:

„המשיב יוצאי צבא ללימוד תורה על סמך זה שתורתם תציל בעת המלחמה, כמוהו כמשיב רופאים ואחיות לומר תהילים לשלום החולים".

המצב הקיים — ממשיך ד"ר כהן — גורם נזק גם בתחום נוסף: השרות בצה"ל, שפרושו מפגש דתיים־חילוניים־חרדיים, מאיים על הבד־לנות וההסתגרות החרדית שמנהיגיהם כה דוא־גים לשמרה.

חובה לומר, ששתיקתו של הציבור החילוני עושה אותו לשותף פאסיבי. לחץ ציבורי תקיף ועקבי היה מאלץ את ראשי המפלגות הגדולות לעשות לתיקון, לפחות החלקי, של המעוות. לצערי, מנהלים חילוניים מאבקים לפתיחת בתי קולנוע בשבת וכדומה במקום לעסוק ב„השתמ־טות עפ"י החוק" מצה"ל.

אין לי אשליות ביחס לשינוי שעשוי לצמוח מהדיון בוועדת החוץ והבטחון, בשל השיקולים המפלגתיים. ואף על פי כן יש ערך רב לעצם העלאת הנושא על סדר יומה, כדי שהדבר לא ישכח וכדי שמי שבידם היכולת לתקן ידעו שיש מי שלא שכחו.

מכל מקום, גם אם אין אפשרות לשינוי רדי־קאלי יש ערך גם לתיקונים קטנים. להלן מספר הצעות לדוגמא:

● יש להחליף את המונח המטעה „דחית שרות" — היוצר רושם שמדובר בבן שדוחה את שרותו לזמן קצר ולאחריו משרת את מלוא תקופת השרות — במונח אחר כגון „שחרור משרות".

● מערכת הבטחון תחויב לפרסם מידי שנה, במועד קבוע, נתונים על המשוחררים בשל לימוד תורה, כדלהלן:

א. מספר המשוחררים החדשים.
ב. המספר הכולל של המשוחררים מכל השנ־תונים.
ג. טבלה המראה את מספר המשוחררים 20 שנה, 19, וכדומה. מספר מבטלי הבקשה בשנה הנידונה ומה משך השרות המקוצר המוטל עליהם וכמה פטורים אף זה.
ד. יוקם צוות ביקורת, שתפקידו יהיה לבדוק אם אכן המשוחררים עוסקים אך ורק בלימוד ואינם עובדים או עוסקים בפעילות צבורית.

באשר לחוק השרות הלאומי — מציע יחזקאל כהן — אין ספק, שניתן להפעילו עבור הדתיות ע"פ כללי הצניעות המקובלים על צבור זה. בניגוד לצבור הדתי־לאומי לא היתה בצבור החרדי נטיה לממש נושא זה בדרך של התנדבות וע"פ כלליו הוא. עובדה זו מלמדת, שההתנגדות מבוס־סת גם — אם לא רק — על שיקולים שהם חלק מהאידיאולוגיה החרדית ביחס למדינה וב־יחס למה שיש לתת לה ולקבל ממנה.

הבלטת הקצוות

מאת ב.א.

השבועון „ל'אכספרס", היוצא לאור בפאריס, היא אחד השבועונים המדיניים החשובים בצרפת גופה ובחוץ לארץ, על אף הגלגולים שעבר. הוא נוסד לפני כחמישים שנה על ידי משפחת סרייבר. בעת יסודו נחשב כבטאונו של פייר מנדס פראנס. היה זה אחרי שמנדס פראנס עזב את ממשלת גי מולה בגלל חילוקי דעות בעניין אלג'יריה. בעוד ראש הממשלה הסוציאליסטי גי מולה היה בעד אלג'יריה צרפתית, דרש מנדס פראנס לתת עצמאות לאלג'יריה. השבועון „ל'־אכספרס" הפיץ את רעיונותיו של מנדס פראנס, ועורכו ז'אן ז'אק סרוואן־סרייבר, לחם בעד הרעיון הזה.

בראשיתו היה לשבועון תפוצה של כמאה חמישים אלף עותקים. מנדס פראנס עצמו פירסם בו מאמרים, ואשתו השנייה לבית הסנאטור הגב' סרייבר־כרביה היתה עסוקה באדמיניסטרציה של העיתון. לימים, בגלל חילוקי דעות עם העורך, עזב מנדס פראנס את העיתון. העיתון התפתח בעיקר כאשר הסופרת פראנסואז ג'ירוד היתה העורכת הראשית, יחד עם ז'אן ז'אק.

השבועון הזה התחיל לפרסם את מאמריו של הסופר העיתונאי הנודע הקאתולי פראנסואה־ מוריאק, אשר גם הוא היה בעד עצמאותה של אלג'יריה. האלה הופיעו בעמוד האחרון של השבועון. השבועון הגיע בימים ההם לתפוצה של כשש מאות אלף עותקים. כאשר דה גול חזר לשלטון, מוריאק, גוליסט מושבע, התחיל לפרסם בו מאמרים בשבח הגנרל, דבר שלא עלה בקנה אחד עם עמדת המערכת, ובסופו של דבר עזב גם הוא את השבועון הזה.

לפני כמה שנים מכר ז'אן ז'אק סרוואן־סרייבר את השבועון לאיש העסקים היהודי דימיטרי גולד־סמידט. כדי להחזיק את העיתון על רמה גבוהה מינה בעל העיתון את הסוציולוג והסופר הנודע ריימון ארון, כעורך השבועון, עד למותו לפני שלוש שנים. כאז עורך העיתון ע"י קבוצת עיתונאים.

אשר לעמדתו כלפי ישראל, השבועון היה מאז יסודו פרו־ישראלי, אך גם צידד בפתרון הבעיה הפלשתינית, כפי שקבע זאת מנדס פראנס ברא־שית הופעתו. לאחרונה יצא גליון מיוחד של ה„ל'אכספרס" מוקדש בחלקו לישראל. על שער הגליון מתאריך 29.8.86 תמונה של יהודי זקן עם מגבעת שחורה וזקן לבן ולצידו אשה צעירה. ההסבר: ישראל — ירושת החלוצים. שער העיתון מעיד על הכוונה להבליט מאבק הדורות.

הבלטת הקצוות

המאמר הראשון „ירושת החלוצים" כתוב על־ידי חבר המערכת ברנאר אולמאן, בשיתוף עם העיתונאי הישראלי שמואל שגב. זהו מאמר מקיף על המצב בארץ ומובאים בו דעות רק של אנשים בעלי דעות קיצוניות, או תיאורים של מצבים קיצוניים, כגון בעיית השבת ברחובות ירושלים. לפי המאמר, בעיית העדות, אשכנזים־ספרדים

(סוף בעמוד 5)

על מצפה המשק

מדד מרוסן

מדד־המחירים־לצרכן בחודש אוגוסט, שפורסם השבוע, הוכיח שוב כי אכן קיימת יציבות במשק הישראלי. מדד נמוך זה מוכיח כי אכן הצליחה התוכנית הכלכלית החדשה, זו הורידה את שיעורי האינפלציה במאות אחוזים לרמה הנמוכה של 1.5% בממוצע החדשי.

זו איננה אומנם יציבות מוחלטת ועדיין לא הגענו למעמד של מדרגות המערב המפותחות, שבהן גם המדד השנתי סביב המדד הישראלי לחודש. אולם, כבר איננו רחוקים מכך, ואם המדד הנוכחי יעיד להיות במימדים המגוכים שלו יש סיכוי להגיע גם לכך.

למרבית הדאגה ספק אם המגמה הנוכחית של המדד תימשך לאורך ימים. המדדים הנמוכים עד כה היו תוצאה של צעדים כלכליים שבחלקם היו מלאכותיים, הגבלת הקפאת המחירים. זו בוצעה באמצעות החוק וקביעת המחירים היתה שרירותית. עתה המדיניות היא להפשיר את ההקפאה בהדרגה ולתת למשק להתנהל באופן חופשי. ליבראליות זו היתה מוקדמת בידי התנאים של המשק הישראלי אינם בשלים עדיין לכך. הדבר בא לידי ביטוי ברוב המוצרים והשירותים שיוהדרו מהפיקוח על המחירים. היצרנים והסוחרים ניצלו את ההזדמנות של הסרת הפיקוח והעלו מחירים בשיעור גדול בהרבה מהנצרך לפי מצב השוק. החשש הוא שתהליך זה יימשך והירידה הפיקוח, ולו גם חלקית, תתחיל ליתן את איתותיה רק בחודשים הבאים. אם לא הקדם הרצה אנו עלולים למצוא עצמנו שוב באינפלציה דוהרת בקצת הרסנה.

הסרת פיקוח — כן, אבל הסרת רסן — לא. השלטונות צריכים לעמוד על המשמר ולבדוק בקפדנות את תוצאות הסרת הפיקוח ולהחזיר לפיקוח מחירים כל מצרך או שירות שמחיריו עלו מעבר לסביר.

איגוד לשכות המסחר: במונחים ריאליים יש ירידה בייבוא ובגרעון המסחרי

ניתוח נתוני היבוא שלא לפי מינוח הדולר אלא על פי הסל־כיבים האבירים של המטבעות בסל היבוא מגלה כי במחירים קבועים היה ב־8 החודשים הראשונים של שנת 1986 ירידה של 10.3 אחוזים בהיקף היבוא ו־6.4 אחוזים בגירעון המסחרי, זאת בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. כך עולה מבדיקה שנעשתה על־ידי כלכלני איגוד לשכות המסחר בישראל.

במונחים דולריים שוטפים הגיע אומנם היבוא — ב־8 החודשים הראשונים של השנה — לסך כולל של 4.902 ביליארד דולר, זאת לעומת 4.484 ביליארד דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

ניתוח נתונים אלה במחירים קבועים, על פי הצרכיבים של סל המטבעות הכולל את 14 המטבעות בהם נרכש היבוא ב־1984 ובהתאם ישתקלם היחסי בסל היבוא, מגלה כי סה"כ היבוא ב־8 החודשים הראשונים של השנה הגיע ל־4.297 ביליארד דולר בהשוואה לעומת 4.790 ביליארד דו־לר בשנה שעברה. כאשר הגרעון המסחרי במחירים קבועים הס־תכם השנה ב־1.382 ביליארד דו־לר לעומת 1.476 ביליארד דולר אשתקד.

נתונים אלה, מסבירים כלכלני האיגוד, הם הנתונים הרלבנטיים שצריך ניתוח המגמות במחור ה־חוץ של ישראל הם מוכיחים ש־אין כל צורך בקבלת החלטות כלשהן בתחום זה.

שיפור ניכר ברווחי בנק „משכן" ישראליות

„משכן", בנק הפועלים למשכנ־תאות, מקבוצת בנק הפועלים, פרסם את התוצאות הכספיות שלו למחצית הראשונה של שנת 1986.

הרווח הנקי המותאם לאינפלציה של הבנק הסתכם ב־902 אלף ש"ח, לעומת רווח נקי של 300 אלף ש"ח בתקופה המקבילה אש־תקד, שיעור גידול של 200%.

הרווח הנקי המותאם לאינפלציה בחישוב שנתי, גדל מ־5.2% ב־מחצית הראשונה של שנת 1985 ל־156.5% במחצית הראשונה של 1986.

התשואה נטו להון העצמי ה־מותאם של הבנק על בסיס שנ־תי הגיעה ל־9.6%.

משלוח אתרוגים לחו"ל

מאת חיים לנגלבן

לפי הוראות הרשות המוסמכת ליצוא אתרוגים, מורשים תוש־בי ישראל לשלוח לחו"ל בדואר אויר בלבד, משלוחי שי של א־תרוגים ללא רשיון יצוא. כל תושב רשאי לשלוח במשך ה־שנה אתרוג אחד בלבד, או מ־ערכת אחת של ארבעת המינים — אתרוג, לולב, הדס וערבה, בתור מתנה ללא תמורה, לאחר שימלא הצהרה מתאימה שניתן לקבלה בבית־הדואר.

כן הראוי לציין, כי מספר א־רצות מגבילות את יבוא האת־

מטבעות ומדליות

רוגים. תשומת לב השולחים, מו־פנית איסור לתקנות היבוא ה־קיימות בארצות שונות לגבי א־תרוגים.

כך, למשל, לגבי אתרוגים ל־ארצות הברית ולאוסטרליה. חל איסור מוחלט על משלוחי את־רוגים למדינות הגדולות פרי הדר בארה"ב: קליפורניה, פלו־רידה, אריזונה וטקסס.

ואילו אתרוגים המיועדים למ־שלוח כשי לאוסטרליה ולמדינות אחרות של ארה"ב, חייבים לע־בור הסגר של חמישה ימים ובד־יקה מתאימה בשירות הביקורת לתוצרת חקלאית במשרד החק־לאות בישראל. משלוחי אתרוגים שלא עברו בדיקה והסגר יוש־מדו על־ידי מנהלי הדואר האו־סטרלי והאמריקני.

כאמור, משלוחי אתרוגים ל־כל ארץ שהיא, חייב לעבור דרך תחנת ביקורת של משרד החק־לאות. ביקורת זו וכן ההסגר ה־אמור, ניתן להסדיר באמצעות סוחרי האתרוגים המתמחים בכך, או אישית על־ידי הבאת האתרו־גים לאחת מתחנות הביקורת ב־מקומות הבאים: בירושלים, מ־שרד החקלאות, רחוב הלני המל־כה 13, בימי שני ורביעי בין ה־שעות 09.00—13.00; ובתל אביב במרכז אתרוגי ישראל, רחוב הג־ר"א 23, בימי ראשון, שלישי וחמישי, בין השעות 13.00—09.00.

לאחר הבדיקה וההסגר במק־רה הצורך, ידבקו על אריזת ה־אתרוג תעודת בריאות מתאימה ותווית (בנדרולה) בצבע ירוק.

משלוחים מרוכזים של את־רוגים הנשלחים על־ידי יצוא־נים, מתקבלים אך ורק בבתי ה־דואר הראשיים בירושלים, תל אביב וחיפה.

להלן התאריכים האחרונים המשוערים למשלוח אתרוגים ל־חו"ל, כאמור בדרך האוויר ב־לבד: מערב אירופה, ארה"ב וק־נדה — 28 בספטמבר 1986; מ־זרח אירופה ותורכיה — 24 ב־ספטמבר 86; ארצות אמריקה ה־דרומית והמרכזית ארצות המזרח הרחוק ודרום אסיה ואפריקה — התאריך האחרון למשלוחי א־תרוגים בדרך האויר הוא ב־22 בספטמבר 1986.

יש להניח, כי בתנאים רגילים, משלוחי האתרוגים יגיעו להעו־דתם לפני חג הסוכות ויימסרו לידי הנמענים במועד הרצוי.

כעניין לציין, כי היוצאים ל־חו"ל, רשאים לקחת אתם שני אתרוגים כשי, בתנאי מפורש ש־עברו את הביקורת באגף להגנת הצמח, בלי רשיון יצוא ממשרד החקלאות.

הירד המסורתי של ארבעת המינים, יתקיים גם השנה בככר מלכי ישראל בתל אביב. גם ב־מקומות אחרים יתקיים השוק. ניתן יהיה למצוא מגוון רחב של תוצרת זו. לולבים, למשל, מ־יובאים במיוחד מחוף אל־עריש שבסיני, כמובן ברשיון משרד החקלאות הישראלי. גם מעמקי הירדן ובית שאן ומיריחו. ויי־נים, מתמחים במיוחד בטיפול הדס הלולב, החייב להיות סגור ובעל חוט שדרה ישר. אתרוגים — מקורם בכפר חב"ד, כפר פי־נס, חדרה ופתח תקוה. המובחרים בדרך כלל עטופים בצמר פשתן ובתוך קופסה סגורה, בעלת חותמת כשרות.

הדסים מהחדרים, הגדלים ל־יד נחלים ומעיינות, וערבות אף הן ליד גדות הירקון, הירדן ו־נחלים שונים, יובאו לשווקים סמוך לחגים, כדי לשמור על ט־ריותם.

גם הצורפים וסוחרי תשמישי קדושה, מתכוננים לימי החג, במציעם למכירה מחזיקי אתרו־גים במגוון רב של מתכות כולל כסף בדרגות שונות ותכולת מ־תכת מבוקרת. רצוי, לדרוש ב־כל מקרה, שעל המתכת תסומן סימון מוכר של מכון התקנים, הכולל בדרך כלל גובה תכולת הכסף שבכבל פרים וק.ים. כמ־תאם לטוהר המתכת. גם גובה התשלום.

ריאורגניזציה במערכת הבנקאות

השבוע במשק

מאת ברוך אדלר

עם סיום השלב הראשון של המלצות „ועדת בייסקי", התפט־רותם של מנהלי הבנקים שיפטו את מניותיהם, ואת נגיד בנק יש־ראל ד"ר משה מנדלבום, מתחי־לים בביצוע השלב השני של ה־המלצות, הנוגעות לשוק ההון ו־להפעל המערכת הבנקאית.

המלצת הוועדה בעניין מנהלי הבנקים בוצעה במלואה ומנה־לים אכן התפטרו, אבל יחד עם זה ממשיכים חלק ממנהלי הבנ־קים לפעול באחורי הקלעים. בנק דיסקונט, שעומד ניהולו מצריכה ממושכה כדי לאלץ את מנהלו ב. רקנאטי להתפטר, עשה זאת בגלוי, הוא ובני משפחתו, שהת־פטרו באופן הפגנתי מניהול ה־בנק, הפכו למנהלי חברת האם של בנק דיסקונט — אי.די.בי. מנהלי בנקים אחרים, ברובם עושים כמעט אותו הדבר אך לא מכריזים על כך בפומבי.

חלק אחר של הדו"ח, מתייחס לשוק ההון והתחיל להתבצע עם בדיקת הנושא באוצר ובבנק יש־ראל, אלה מגבשים רפורמה כו־ללת בתהליך ויעבור עוד זמן רב עד אשר יתחילו בביצוע בפועל של הרפורמה.

הפעלת המערכת הבנקאית ברוח של תיפעל המערכת הבנקאית המה"ל לפעול כבנק לאומי, ביותר בשמירת ולו גבוהה ביותר של סיכויים יסוד דית בניהול המערכת.

השינויים במערכת הבנקאית מתייסים בזה זמן רב. העיקרון הוא הפרדה בין פעילות בנק־אית לבין בנקאית. בבנק לאו־מי החל בהפרדה מ. זה כולל בין היתר בעירות עיר.

הפרדת הייעוץ בבנייה מן ה־בנק ויכהן בחברה עצמאית ש־בצוג־ציבור שותפים בניהולה; העברת הנאמנות בקרנות לבית־ניהול שאינו בנק; יצירת מבנה משפטי חדש לקופות הגמל שיאפשר ניהול נפרד, פיקוח על־ידי נאמן חיצוני ושיתוף נופ־חים בלהיר־הלורים בגבולות הש־קעותיהן; וצימצום הדרגתי של ההשקעות האי־בנקאיות הנך די־כון בבעלות מההחת הצרית.

15 מיליון דולר יושקעו במפעל שיעסיק 700 איש בדימונה

דימונה תיצא נגדים אקספור־ניים מהתחכבים לארה"ב, לאירו־פה ולכוויות בהיקף של 30 מיליון דולר בשנה — בתוך 5 שנים — הצהיר קרול ביבייק, נשיא דייל ארה"ב, בטכס חנו־כת „דייל ישראל" שנערך בדי־מונה.

מר ביבייק מסר כי „דייל יש־ראל" יהיה המפעל הטכנולוגי ה־ראשון הבנייה בנגב המהפכה היי יצא יתברית יבדיאשבית בתוספת העולים במפעלים שבגבולו־רים בנגב. נשיא דייל הפעולי ציין כי המפעל בדימונה בתוספ־ת ל־: משפרי דייל המיציבים בא־רה"ב, קנדה, אנגליה, גרמניה, יפן ומקסיקו. המפעל בדימונה יעסיק כ־700 עובדים, שיקבלו הכשרה מקצועית, היקף ההשקעה יסתכם ב־15 מיליון דולר בתוך 5 שנים.

חברת „דייל" בנויה על קבוצ־ת „דייזי" שבראשה עומד נר־דיל הכיא — החתן לדיר צרור כם נגהבנ. קבוצת „דייזי־דייל" היא הבעליה בעירים בפיתוח ו־ייצור נגדים אלקטרוניים, עבור רב, ביניהם וצייד לבדיקת כא־ביטים אלקטרוניים ויכיבים איק־ביימים מבפנים אחרים, הקבו־צה עסיקה כ־20% מפעלים באר־ה"ב, קנדה, אנגליה, צרפת, גר־מניה, יפן, מקסיקו וישראל שבה פועלים עתה ייצור דויה ו־דייל ביוזמת. הקבוצה מעסיקה כ־5,000 עובדים, 600 מהם ביש־ראל, והיקף מכירותיה מסתכם ב־200 מיליון דולר בשנה.

ד"ר פליקס זנדמן ראש לפני כשנה את חברת „דייל" ועשה להקמת המפעל בדימונה — במ־קום בארויה.

תושבי דימונה מקבלים הכשרה טכנולוגית מיוחדת כדי שיוכלו להשתלב בעבודה במפעל. לאח־רונה הוכשרו 30 עובדים המפ־עילים את קו הייצור הראשון. עתה מכשירים עובדים נוספים להליכה קוי ייצור נוספים הנמ־צאים בדרכם לארץ.

כרטיס אשראי חדש של „ויזה"

חברת כ.א.ל. מנפיקת כרטיס האשראי „ויזה" לקבוצות בנק לאומי ובנק דיסקונט, החליטה על הפעלת תוכנית „ויזה צעירה", ה־מאפשרת ביצוע קניות אשראי מתבסס באמצעות כרטיס „ויזה", המקובל בעולם.

במסגרת התוכנית זו, שהינה ייחודית בתחום כרטיסי האשראי בישראל ובלעדית לחברת „ויזה", יעמידו הבנקים לרשות לקוחותיהם כרטיס „ויזה" קו אשראי אישי ומתחדש. היתרון של התוכנית הוא בשימוש בקו אשראי שיאפ־שר ללקוח לפרוס את התשלום עבור קניותיו על פני חודשים רבים וזאת בנוסף לצור 30 ימי האשראי הניכם מהם הוא נהנה ב־שיטה הרגילה.

התוכנית מאפשרת פירעון מוק־דם, כלא או חלקי, של האשראי שנוצל, בהתאם לבחירתו של ה־לקוח. קו האשראי הינו קבוע ומתחדש ומאפשר ללקוח לחזור ולנצל את היתרה העומדת לרשו־תו... עד לגובה התקרה האישית שנקבעה לו.

ניתן לבצע רכישות ב„ויזה צעירה", באמצעות כרטיס ה„ויזה" הקיים. החל מ־2.10.86.

אלפיים קניינים מ־107 מדינות יבואו לתערוכת „אגריטק"

כ־2,000 קניינים מ־107 מדי־נות בעולם אישרו עד כה את השתתפותם בתערוכה החק־לאית הגדולה „אגריטק 86" ש־תיפתח ב־21 בספטמבר בגני התערוכה בתל־אביב.

רפי גליק, מנהל המרכז ל־תערוכות חקלאות במכון היצוא נמסר, כי המשלחת הגדולה ביו־תר של קניינים ואורחים, תגיע באירוח מפתיע מספרד. ממדינה זו, שלכוננה רק השנה קשרים דיפלומטיים מלאים עם יש־ראל, יגיעו 400 קניינים לתע־רוכת המיכון החקלאי הישרא־לית. קבוצות גדולות נוספות ה־צפויות לבוא לארץ: 300 קנ־יינים מדרום אפריקה, 200 מ־איטליה, 200 ממדינות אפריקה (מרביתם ממדינות שאינן מק־יימות קשרים דיפלומטיים עם ישראל), 160 מברזיל, 80 מא־רגנטינה, 50 מהודו ו־40 מתאי־לנד.

אנשים ומעשים

●●● הועדה המנהלת של חברת־העובדים אשרה את רשימת המועמדים לחברות במועצת המנהלים של „כור", כפי שהוצגה בפניה על ידי מזכיר חברת־העובדים דני רוזוליו.

ארגון גנגי אושר כיו"ר מועצת המנהלים של „כור". יתר חברי מועצת המנהלים יהיו: ישעיהו גביש — מנכ"ל „כור", אבי אולשנסקי — משנה למנכ"ל בנק־הפועלים, עו"ד רות אהרן — ממשרד עו"ד ש. הורוביץ ושות'. גרשון חלץ — חברת־העובדים, פרופ' צבי זוסמן — האוניברסיטה העברית בירושלים לשעבר משנה לנגיד בנק ישראל, פרופ' צרלס ספירו — האוניברסיטה העברית ירו־שלים, יהושע כץ — מזכיר מועצת פועלי צפת. רענן נעים — מושב רמות נפתלי, שלמה סופר — מזכיר מועצת־פועלי קרית מלאכי.

ששה נציגי עובדים אשר יומלצו ע"י העובדים.

●●● דוד ליטבק (טל) מונה לנציג המסחרי של ישראל בארה"ב.

ליטבק (טל) שימש עד כה בתפקיד סגן הנציג המסחרי לארה"ב. קודם לכן, שימש בתפקיד מנהל מחלקת תערוכות וירידים במכון הייצוא הישראלי. בין השנים 1978 — 1983 שימש כנספח מסחרי במילאנו, איטליה.

ליטבק (טל) בוגר קורס נספחים מסחריים של משרד התעשייה המסחר והוא בעל תואר ב.א. מהאוניברסיטה העב־רית, יליד 1949.

●●● במסגרת פעולות הארגון מחדש ומיזוג חברות סממו ומבשלת שיכר לאומית, מונה ראובן המבגן לונזר (43) כחשב התשלובת וכממונה על בקרה ופיתוח מערכות עיבוד נתונים ממוחשבים.

לינזר שימש בעבר כסמנכ"ל כספים וחשבות בקבוצת אזורים.

גדעון שחר (42) מונה כמנהל אגף השיווק בסממו מפעלי הבירה. שחר, בוגר כלכלה ומנהל עסקים, שימש בשנים האחרונות כמנהל השיווק של „יפאורה".

●●● מ.מ.ס.י. מועדון מכוניות ושירות בישראל, הרחיב לאחרונה את שירות שמאות הרכב לחבריו

השירות כולל היום: הערכת מחירי שוק, יעוץ לפני טיפול במוסך, בדיקה לאחר הטיפול וההיקה, התאמת רכב לחבר השירות ינתן על־ידי שמאי רכב מוסמך. הוא מתווסף לרשימה ארוכה של שירותים בנושאי רכב, תחבורה ותיירות שמגיש מ.מ.ס.י. לחבריו

●●● מנכ"ל אוסטא ליינס אוריאל ישוב ונציג משרד התיירות קיבלו בנמל התעופה בן־גוריון את פניה של מוריאל בראמר, שהיא נוסעת המיליון שהטיסה אוסטא מאז היווסדה לפני 35 שנה

מנכ"ל אוסטא ליינס אוריאל ישוב העניק לנוסעת המו־פתעת והנרגשת שהגיעה בטיסת שכר ישירה של ארקיע מפריס, שי בשם הנהלת אוסטא. השי הוא „טיול סובב ישראל". היתור לאוסטא ואשר מופעל ברציפות מזה עשר שנים. הטיול כולל ביקורים במקומות ברחבי הארץ, מקרית שמונה ועד אילת בדרום, כולל ירושלים, רמת־הגולן וים המלח. אוסטא הוקמה באוקטובר 1956. אוסטא ליינס הוא ארגון הנסיעות של הסטודנטים ובבעלות התאחדות הסטו־דנטים. אוסטא טיפלה בשנה זו ב־30,000 נוסעים ולמרות הירידה הכללית בתיירות, מציינת העמותה גידול בתיירות הנכנסת שלה בכ־20%.

●●● חברת „באדג'ט" הכניסה חידוש בענף השכרת הרכב בהתקינה בחלק מצי הרכב שלה טלפון בחיוג ארצי ובינלאומי. ישיר — הלא הוא ה„פלא־פון".

יתרונו של השרות החדש הוא בכך שניתן יהיה לשכור רכבים עם טלפון גם לפרקי זמן קצרים הלקוחות המעונ־ינים יוכלו לעשות זאת בהפנה של 48 שעות מראש בלבד.

●●● הכנס השנתי של מהנדסי רובוטים, רובוטיקה ואוטו־מציה, בחסות הארגון הישראלי לייצור בעזרת מחשב ורו־בוטיקה (אס.אמ.אי.) ואוהו"ם, יערך ב־2 בדצמבר בגני התערוכה

כנס זה המאגד את הטכנולוגיות החדשות בתוכ־ים ורובוטיקה, והנושאים שיועלו בו יקיפו את הבעיות בה נתקלת החדרת הרובוטיקה בישראל ובעולם כולו

●●● 500 מיליון דולר בשנה מסך כל היצוא הישראלי, התמורה עבורם היא בשטרות ריבוניים לטווח ארוך, של מדינות שחלקן מוגדרות כ„סיכון גבוה", ושרק חלק קטן מהם מובטח ע"י החברה לביטוח סיכוני סחר חוץ. מימצא זה, שהתגלה בסקר שנערך לאחרונה, הביא — בין השאר — להקמתה של חברה חדשה בשם „מילהל מימון". החברה תתמקד בניכיון שטרות של תאגידים ממשלתיים, במימון יצוא לטווח ארוך, במציאת פתרונות למימון פרוייקטים בחו־לים בחו"ל, בהשקעות בתעשייה ובהלוואות גישור.

אריה גולדשטיין, שהתמנה מנכ"ל החברה, ניהל בזמנו את „דקר" ו„אמנות לפיתוח", חברות להשקעה של בנק לפיתוח התעשיה. במרכ"כן הוא יועצו ועוזרו של השר יגאל הורביץ.

רואי החשבון טוענים שלא ניתן לקבוע שנת מס אחידה לכל החברות

משלחת לשכת רואי החשבון ב־ראשות נשיא הלשכה הופיעה בפני ועדת הכספים של הכנסת והתריעה על חוסר האפשרות ל־הגיש הדוחות כספיים מבוקרים לתאריך אחד על ידי כלל החב־רות והאגודות השיתופיות במדי־נה, בשל חוסר זמינות כח אדם כיומן לביצוע עבודת הביקורת בפרק זמן קצר ההופך את ה־תקציב למקצוע עונתי.

קביעת מועד אחיד להכנת ה־דוחות המבוקרים הגי"ב ל־פגיעה קשה בביקורת החשבו־נית במשק ובאיכות הדוחות ה־מוגשים לרשויות המס בבדיקה.

רואי החשבון קידמו בברכה את שינוי תאריך שנת המס ל־דצמבר ליחידים ולשותפויות.

רואי החשבון ציינו כי בכל מקרה יש צורך בתקופת מעבר והערכות לקראת השינויים וני־תן יהיה להחיל אותם באופן הד־רגתי לאחר תום תקופת ההער־כות.

הצלחה לנעליים בתערוכה הבינלאומית לנעליים

בימים אלה נחתמה עסקת יצוא בסך 900,000 דולר, לשיווק של 75,000 זוגות נעלי ספורט של „אליס" לארה"ב, עיסקה המגדי־לה בכ־30% את היקף המכירות של החברה בתחום נעלי הספו־רט.

דברים אלה מסר מר אברהם גוזלי, מנכ"ל נעלי „אליס", עם שובו מהתערוכה הבין לאומית בענף ההנעלה, התערוכה מתקיי־מת מדי שנתיים במדינת ניו־יורק בארה"ב, ולראשונה השתתפה בה ישראל, בחסות מכון היצוא.

אל ביתן נעלי „אליס" הגיעו אלפי קניינים וביניהם מגדולי קניני הנעליים בארה"ב שהתמו על ההסכם בזמן התערוכה. נציגי רשת „אדיסון ברדרס" ה־כוללת כ־1,200 בתי כל־בו באר־ה"ב, נציגי רשת „באליניי" המו־נה כ־1,300 חנויות ברחבי אר־ה"ב.

בימים הקרובים יחל מר גוזלי במגעים להחשת קצב הבניה של המפעל החדש, בן ארבע קומות באיזור התעשייה בראשון לציון. במקביל תיבדק אפשרות הקמת כמפעל נוסף בעיירת פיתוח, לי־צור נעלי ספורט ליצוא.

„דייזי" מבקשת להשקיע במפעלה בארץ עוד 4.2 מיליון דולר

11 מליון דולאר הושקעו עד כה ע"י „דייזי סיסטמס קור־פורישן" בחברת הבת שלה ב־ישראל.

בימים אלה הגישה החברה בקשה למרכז ההשקעות לאי־שור השקעה נוספת של 4.2 מליון. מיד עם אישור הבקשה תשלים החברה את השלב הנו־כחי בפיתוחה שיסתכם ב־12 מי־ליון דולאר.

כמו ההשקעות הקודמות ביש־ראל, גם הסכומים הנוספים ה־מושקעים ב„דייזי" ישראל הם ממקורותיה של חברת האם בא־רה"ב. מרבית ההשקעות הן ב־ציוד לתכנון ופתוח מוצרים חד־שים להברית האם.

ייצוא „פלסאון" גדל מ־10 ל־13 מיליון דולר

היצוא של מפעל „פלסאון" ל־מוצרים בקבוץ מעגן מיכאל, ג־דל בשנת התקציב 1985/86 ב־גידול ריאלי של יותר מ־30% — מסכום של כ־10 מיליון ב־1984/85 ליותר מ־13 מיליון ב־שנה המסתיימת בימים אלה.

אלי זכיר, מנכ"ל „פלסאון", חוזה שבשנים הקרובות תמשך תנופת הגידול ביצוא של ה־מפעל, המתמחה בייצור שקתות לענף הלול ואביזרים לרשתות של צנורות פלסטיים (פוליאטי־לן).

עיקר הגידול ביצוא נובע מ־הצלחתם הניכרת של שני מוצ־רים חדשים לענף הלול, פרי פיתוח עצמי של מהנדסי המפעל, שיוצגו גם בתערוכת „אגריטק" החדש בתל־אביב. המוצרים הם שוקת לפטימים ושוקת לעוף ב־סוללה המהווים חידוש התופסים מקום ראשון בתחום זה בשווקים מתחכמים כארצות־הברית.

שיפור קל ברווחי „אי.אי.אס"

אי.אי.אס. (אינטליגנט אינפו־רמיישן סיסטמס) יצרן ישראלי של ציוד היקפי תואם יבם לשי־מוש במערכות מחשבים גדולים ובינוניים, הודיעה על התוצאות העיסקיות ומצבה הכספי לשלו־שת החודשים ושישת החודשים המסתיימים ב־30 ליוני 1986.

ההכנסות לשלושת החודשים המסתיימים ב־30 ליוני 86 היו 3,798,300 ש"ח המהווים גידול של 9.4% בהשוואה להכנסות ב־סך של 3,471,300 ש"ח באותה תקופה אשתקד.

אזכרה לר' יוסף קיטאי ז"ל — נערכה ברמת־גן

אזכרה במלאת 30 לפטירתו של ר' יוסף קיטאי ז"ל יקיר ה־ציונות הדתית ויקיר רמת גן נערכה במניין המתפללים ברמת גן.

בין המשתתפים: רב העיר רמת גן, חברי מועצת העיר, חברי ה־מועצה הדתית, קהל מבריס ובני משפחה ויקירי זכרו.

לאחר תפילת ערבית השמיעו דב־רים: הרב הראשי לרמת גן — הרב י.ב. אינשטאי, החבר מתתיהו אב־לך — סגן ראש העיר רמת גן ל־שעבר, החבר ש. ז. בהגא — חתן פרס קיטאי.

הדוברים תיארו את דמותו היהו־דית של ר' יוסף ז"ל חבר הסרשייצ בעושה חסד כפי שכל חייו שילב חיי תורה ועבודה.

נכדו ר' אהרן קיטאי, לימד מש־ניות לזיכרו.

שר החוץ התורכי לשעבר הגיע לביקור בארץ

מאת סופרנו המדיני בירושלים

שר החוץ התורכי לשעבר, ד"ר היירמן אריכאן, שהגיע לביקור בישראל הוא האישיות התורכית הבכירה ביותר שביקרה בארץ מאז 1969.

הוא יפגש עם נשיא המדינה, שר החוץ ושר הבטחון.

בתקופת כהונתו היתה עדנה ב־יחסי ישראל־תורכיה. מאז התיפוך הצבא הניגון. הוא כיהן כשר החוץ בשנים 79—1980. הוא ההיה כש־בודים לפני ההפיכה הצבאית. בגלל כה שהאוניברסיטה ציינה: בדיניות פרו־מערבית ופרו ציונית שפגעה ביחסי תורכיה עם העולם הערבי.

אם המלכה של הולנד תבקר בארץ

המלכה יוליאנה אם המלכה של הולנד, תבקר כאורחת הקק"ל בין התאריכים 14—23 באוקטובר, בליווי בעלה הנסיך ברנהרד — זאת מסר משה ריבלין, יו"ר דירקטוריון קק"ל. בקבלת פנים שנערכה לשליחי־ראשי הקק"ל ב־11 מדינות באירופה, ב־משכן הנשיא.

כן מסר ריבלין כי בחודש נובמ־בר הקק"ל של בריטניה תערוך טכס להקדשת פתליל של נשיא ה־מדינה חיים הרצוג.

ועידת ספנות בינלאומית החליטה על צעדים נגד טרור־ימי

לונדון (רויטר־עתים) — ועידת ספנות בינלאומית הסכימה על צעדים כדי להגן על נבלים ואניות מפני התקפות טרור, מסרו דוברים רשמיים.

ארגון הספנות הבינלאומי, המסו־נף לאו"ם ובו חברות 129 מדי־נות, אישר פה אחד הצעות שהצי־עה ארה"ב בועידה שנפתחה ב־שבוע שעבר בלונדון.

הארגון ידרוש עתה מכל המדי־נות והחברות ליישם הצעות אלה, שהתקבלו כתוצאה מחטיפת אניית הנוסעים האיטלקית „אקילה לאו־רו" באוקטובר אשתקד.

שני רעשים נוספים ביוון

קלאמאטה, (רויטר־עתים) — שני רעשים נוספים זיעזעו את־מול את העיר קלאמאטה שביוון שם ניספו 20 בני אדם בר־עידת אדמה חזקה בשבת.

הזעזוע הראשון אירע בלילה ב־שעה 01.30 לפנות בוקר בעוצמה של 4.1 לפי סולם ריכטר. אנשים קפצו מן האוהלים בהם ישנו והת־פזרו בשדה.

רעש שני, קצת יותר חלש, ב־עוצמה של 3.8, נרשם כמה דקות לאחר מכן. לא היו דיווחים על נז־קים נוספים או פגיעות בבני אדם בשני הרעשים האלה.

חברת התעופה „טקסס איירי" רכשה את „פיפל אקספרס"

ניו יורק (רויטר—עתים). — „פי־פל אקספרס" חברת התעופה שהת־פרסמה ע"י הפחתה ניכרת של מ־חירי הטיסה, הסכימה להרכש ע"י „טקסס איירי" אחת מחברות התעופה הגדולות שבארה"ב, תמורת 123.5 מיליון דולר.

נדחו שיחות פיוס בין ארגוני המחבלים

דמשק, (עי"ע) — ועידת הפיוס בין ארגוני המחבלים הפלשתינאיים שהתכוננה ליום ראשון שעבר באלג'יר, נדחתה אב הקשיים העומדים לביצועם ברוך לחידוש האחדה של אש"ף, אמ־רו משקיפים בדמשק. הדיחוי על התפייסה ניחוד בשל „מכשולים מכריעים".

המשקיפים ציינו כי נסיונות ה־פיוס, שאותם מעודדת בריה"מ, זקו־קים ל„אור ירוק" מצד סוריה ו־להסכמת תנועת ההצלה הלאומית ה־פלשתינית, הנתמכת ע"י דמשק ו־מתנגדת לערפאת.

★ 11,000 חברי קיבוצים מכל רחבי הארץ הוזמנו להשתתף במיפגש מיחשוב; אוטומציה ותקשורת ב־קיבוץ, הנפתח הבוקר בבית ציוני אמריקה בתל־אביב. המיפגש יימשך 3 ימים והוא הראשון מסוגו הנערך בארץ.

„אורוים" סיימה בימים אלה את מכירת כל 156 הדירות ב־שלב א' של פרוייקט „אורוי־חן", הצפון החדש של תל־אביב, ומתחילה במכירת השלב השני של הפרוייקט. בשלב השני של הפרוייקט 144 דירות של 4 ו־5 חדרים גם מקומענים.

מכתבים למערכת

לו חכמו יבינו...

צבור — צופריקה: צ'עקים בילומים וד'ביצים. כלומר, שתם ציבור כלל. בקרבו שלושה סוגי אנ־שים: א) סוג של צעקנים, הקופצים בראש בשעת אסיפה, מתפרצים תוך כדי דיון ומסביבים את דבריהם בקריאות ביניים קולניות, וכשורדים רעש ובהומה; ב) סוג של בלוהים, הבולעים והורסים את עצמם, ותוצאותיהם על המצב הנפשם בדיון הן כאתיקות ושקט"ת; ג) סוג של הבוטים, שקטים ומתונים מסביבם, שהלכותיהם בנחת, וכל ישותם — ענווה ותרבות. מבחינת הכמות הצעקנים הם המעטים, מיעוט, הנבוטים בדעטנות; הבלוהים — ברובים מהם, הנבונים — הם הרוב.

גם ציבור הפעילים של ועידת התנועה הדתית־לאומית כלול בקטגוריה משולשת זו.

כאשר נפתחה ישיבת המליאה במושב השני של הועידה בליל אלול תשמ"ו, עמד לדיון כסעיף הראשון עניין הרכב הועדה לרי־ארגון. תנות יגר־פריבס — אשר על התנועה היותה להחזיק לה טובה כרובה של מאמציה המפושפים המוצלחים לשיקומה — הביאה הצעה מגובשת של ועדת הרי־ארגון בהרכב של 11 אנשים, בעלי מקצוע בתחום הארגון וה־מינהל. הוסבר לצירים שאותם אנשים נבחרו אחרי עיון ושיקול דעת מתוך רשימה רחבה של מועמדים, שהגישו חברים שונים. הם בעלי נסיון איש איש בתחומו המקצועי, והם אינם תלויים בסבי־בון הקיים, ולפיכך יוכלו להציע תבנית ראויה להגד־ארגנות חדשה של התנועה בתחום המבנה המחלקות וההולוכותיהן להבא, הועידה נתבקשה לאשר את ההרכב המוצע בהצבעה גלויה.

והנה ביקשו כעשרה צירים את רשות הדיבור. כל אחד מהם ביקר את הרכב הועדה, ובזה אחר זה התרעמו על קיפוח העדות בהרכב המוצע, וכל דובר דרש — איש איש בכיוונו הוא — להוסיף כליל את הרכב המוצע ולהחזירו לועדת הבחירות שבראשותה עמד ישעיהו פריבס.

לפני ההצבעה הסביר להועידה הרב יצחק לוי, מנכ"ל התנועה החדש, שהביקורת אינה מוצדקת כלל. בקול מתוך הכינה שמתוך אותם אחד עשר אישים, המוצעים בהרכב הועדה, השישה הם בני עדות המזרח, אף פירט את שמותיהם וציין את ארץ מוצאו של כל אחד מהם. אם כן, יש כאן איזון בדור בין אשכנזים וספרדים — וטענת הקיפוח שהושמעה, אין בה ממש. ואולם הסבר זה כבר לא הועיל באווירה שנשתררה, וההצבעה זכתה ה־גישה השלילית ברוב גדול. הרעשנים המשולהבים הצביעו בשמחה — למורת רוחם של הנהגת של הו־יר להצביע בישיבה, כדי לאפשר ספירה תקינה ומסודרת של הקולות — והאחרים כמו הצביעו אפילו בהרמת שתי ידיים (!). כל השוללים את ההרכב המוצע — לא ראו את הנולד. הכמתם לא עמדה להם לשם כך, והבל כאן.

ואכן, בהמשך היום הלה התפתחות מצערת. יהו' פריבס והר יגר, המסורים לתהליך השיקום, התפט־רו בחזרה הבחירות, ועזבו את הועידה בחרי אף — זהו הנזק וסיכך כאחורי הקלעים מצב הדברים. האם היה כל זה נחוץ? ההיה זה הכרחי? — בוודאי שלא! אלא שהשוללים לא חכמו לראות את הנולד. לו חכמו — היו נוהגים בשיקול דעת ובמתינות.

עם התחדש ישיבת המליאה בלילה, היתה זו לפי התכנון ישיבה חגיגית לסיכום תוצאות הבחירות ה־תאשות, שבהן נבחרו באותו יום המזכיר הכללי של התנועה, מזכיר הפועל־המזרחי, השר שיחליף את ד"ר בורג עם פרישתו הקרובה מתפקידו כ־משלה, בלטה היעדרותם המצערת של הה' פריבס והה' יגר מן הבימה...

והנה קם מנכ"ל התנועה הרב יצחק לוי, וב־חכמתו ניסה להציל את המצב, שנוצר לאחר ה־הצבעה הנ"ל בעניין הועדה לרי־ארגון. פנה בשאלה אל צירי הועידה: האם תסכימו לשמוע שני תי־קונים בדבר הועדה לרי־ארגון? — „לא! לא!" נשמעה תגובה קולנית מפי חבורת צעקנים. והוא ויתר על השמעת הצעת התיקון שלו...

כימוס אלכסנדרי זוכמה מבינוליות היו מחייבים לרצות על כל פנים לשמוע ולהאזין. אבל הם לא חכמו. נתעלם מהם מקרא מחכמת שלמה מלכנו: „משיב דבר בטרם ישמע — אולת היא לו וכלימה" (משלי י"ח, יג).

הרב יצחק לוי, אשר כבר הוכיח את תבונתו ואת מידת השפעתו בועידה זו — חבל מאד מאד על שנסוג, מוטב היה אילו עמד על דעתו להשמיע את הצעת תיקוניו. אפשר שהיה מצליח להשפיע ולשכנע את השוללים, והיה נוצר פתח לתיקון ה־דברים שנעשו עלולים שנתקבל.

ועתה — מן הראוי שנלמד מיד מן הניסיון המצ־ער — לקראת המושב השלישי השבוע — להיות מתונים יותר ומיושבים יותר, שהרי, „אין חכם כבעל הניסיון", כדברי הפתגם היהודי. לו חכמו הצעקנים יבינו שקולותיהם (הסלוה לצחם חיוכים ציניים) אמנם מהנה אותם, אבל אינה בונה אלא מהרסת, כבלי שהם עצמם מתבוננים לכך.

הבה נשתדל כולנו — לרבות צעירי הצירים — להיות בגדר „איזהו חכם? הרואה את הנולד" (מסכת תמיד דף לב, א).

רק בדרך זו נרבה הבנה ואימון, נפסח את ה־אורות, ונשקם את התנועה למען בניין האומה.

אלכסנדר מלכיאל

בני־ברק

רב. שפרס — הנוך בדגוריה, הוא היחיד מכל ראשי ממשלות ישראל שהודיע ברבים על „הכרתו" ב„עם הפלשתינאי" עם כל הזכויות הלגיטימיות, בו בזמן שהוטפר על „יהודים", לסלו פרצני, שאינו בן ברית, כולה בספרו שלא היה ואין „עם" כזה וממילא אין זכויות לגיטימיות.

ועתה ל„התוצאות שלום הגליל": סורית שעמדה לפני התמוטטות כמהלכה ורק „הפתוח" שפורון לא יזמין הכנסת, הוא שהציל את סוריה.

„המערך", אנשי „שלום עכשיו" הקרובים אליהם הם שהפריעו לסיום המוצלח של המלחמה וגרמו לצה"ל קורבנות מיותרים רבים. וכיום, סוריה שאת התחזקה, וגורמת לבודדי שינה למבונים על מערכת הבטחון, היא השולטת בלבנון, ומרצחי אש"ף שוב מתבססים שם. הכלכלה: כל אורחי המדינה — וגם בחו"ל — יודעים שלא פרס הציל את הכלכלה אלא מודעי. אחרי הכשלון עם „האופציה הירדנית", נתלה ב„מבגה" ואחרי הה'תירים במאבה „הואיל" מובארק לקבל אותו; עוד הישג כזה ומדינת ישראל הופכת לגרורה.

ועכשיו לועידה הבין־לאומית, כולם יודעים ש־ארה"ב עשתה הכל להוציא את רוסיה מהזירה הי־מזרח־תיכונית והצליחה בזה, אז עכשיו היא תחזיר אותה? שלום כזה שרוסיה תהיה „הדואגת" לנו מוטב שלא יוולד.

אי רוזנר

★

הגמלאים ושחיקת השכר

יש לברך את הכנסת ואת ההסתדרות הכללית של העובדים על שיתוף הפעולה ביניהן לטובת ציבור הגימלאים, כפי שזה התבטא „בהסכם הקי־בוצי" שנחתם ב־21 באוגוסט 1986.

שנים רבות של אוזלת יד, קיפוח, התמרמרות על שחיקת שכרם, הביאה הפעם הממשלה ל־התיחסות רצינית ועניינית לבעיות השכר של ה־פנסיונרים.

נראה בגלל שההסכם הקיבוצי האחרון מבשר שי־נוי דרך וגישה חדשה במגמה להקן עיוותי שכר לגימלאים, אך יחד עם זאת צריך לזכור שקיימים הגימלאים בדרגה אחת היא קוכץ דל שאינו משביע את הרעב, לצערינו רבבות משפחות של פנסיונרים נמצאות עדיין מתחת לקו העוני ויש לעשות עוד הרבה לתיקון מצבם.

מכאן אנו קוראים לציבור הגימלאים להתלכד סביב „התאחדות הגימלאים" ולחזק את כוחה כדי שתצליח לממש תביעה ביספה ובוועדות בעת הדיון בהסכם הקיבוצי הקרוב שיחל בסוף 1987.

על הממשלה, ראשי ההסתדרות והפוליטיקנים ב־כנסת לדעת שמבשר קם דור חדש של גימלאים שידע לטפל ולשפר את מצבם הכלכלי של רבבות משפחות החיות מתחת לקו העוני. קם דור של גימלאים שירדבו ויפעלו להקמת „בתי אבות" חד־שים בערים ובמושבים. קם דור חדש שידע להאבק בקנאה וקופה על זכויותיו ולהבע את המגיע לו בזכות ולא בחסד, וכל זה יבוא לידי ביטוי בבחירות לכנסת הבאה.

בברכה,

מרדכי איפור

ירושלים

★

תסמונת כור או תסמונת גור?

אולי באחד הימים יקראו לתסמונת הזאת „תס־מונת כור". אולי. במה דברים אמורים? בתופעה מוזרה שלפתע שנים מראשי „כור" בעבר לקו בה.

הראשון שבהם, מאיר עמית. בטרם הסתיימה ועי־דת קמפ דיוויד יצא מאיר עמית בהכרזה כי הועידה נידונה לכשלון בגלל קשיחותו של מנחם בגין ומיהר לעזוב את הממשלה בקול תרועה. כעבור ימים ספורים כשהתברר כי תחזיותיו השחורות נתבדו, לא יכול היה עמית אלא לאכול את כובעו. וזה כבר לא זה כובע של אדם רציני...

עתה זה קורה שוב. הכרזתו של איש „כור" (לשעבר) כי לא ישרת בממשלה של שמיר בגלל אחריותו של שמיר לפרשת אוטובוס 300, עורר עליו רוגז של רבים. הכיצד זה קבע גור את אשמת שמיר בטרם נסתיימה חקירת המשטרה? רבים שאלו אותו והוא השיב כי גם אם לא היה שמיר מעורב יש בכך עניין של מוסר וגם על כך עליו לשלם. תשובה מוזרה, כי פרס היה שותף לא פחות...

ועתה באה המכה הלא צפויה: אברהם שלום מאש־ים את השניים, הן את שמיר והן את פרס. ל־דבריו שניהם ידעו על הכל וחיפו במשך תקופה ארוכה.

מה יעשה עתה גור כאשר החקירה טורפת לו את כל הקלפים? האם יצא שר הבריאות בהכרזה רפואית כי „תסמונת כור" תוררת? האם יש לגור מה לעשות בממשלת פרס או שעכשיו הוא בכל זאת מחכה להכרעת בית המשפט בנידון?

אולי עכשיו יפסיק עיתון „דבר" לכנות את ה־פרשה בשם „פרשת שמיר". אולי. יש גם סף הגי־נות לעיתון המכבד את עצמו.

הרצל ובלפור חקק

מבשרת ציון

★

לשכת עו"ד והשב"כ

אל מקהלת „למצות את הדין עם אנשי השב"כ עד תום", הצטרפה גם לשכת עו"ד.

הללו מצאו דופי בהתנהגותם של הקולגים שלהם למקצוע שני היועצים המשפטיים של השב"כ — ועל כן הכריזו „עליהם".

זה ש־25 פרופסורים למשפטים מן האוניברסיטאות יצאו נגד שני אנשי השב"כ, אך לא השמיעו קולם נגד עורכי־דין בישראל — חלקם פרופסורים אף הם — בכך אין כל חדש או פלא. הצביעות חוגגת.

שונה המצב לגבי לשכת עו"ד, מוסד האמור לה־יות אפוליטי שהפוליטיזציה מבצבצת וקורנת מכל החלטותיו ועמדותיו.

מי הם בכלל אנשי השב"כ, כיצד הללו פועלים חיים? האין זה סוד גלוי שהללו מופיעים בשמות בדויים, משתמשים בדרכונים מזויפים ועצם קיומם והצלחתם מותנה בהתחזות לאחרים? האין זה סוד גלוי שכדי לאפשר לכולנו לתפקד, כולל הפרופסו־רים הנכבדים, מסכנים אנשי השב"כ האלמונים ב־ניגוד ובהפרת כל החוקים שבעולם ובהתעלמות מ־הם, את חייהם יום יום, שעה שעה, למען כולנו כדי שנוכל לחיות ולהתקיים במדינה ריבונית כבנ־י חורין?

האם לשכת עו"ד לא נתנה מדי פעם ידה למסע של משפט האמת והתנקתה ע"י תרגילים שקופים בנסיונות לקבוע אמות מידה ודרכי פעולה לבירור של תלונות, צודקות מצד אזרחים שנתגנו בסיטואצ־יות קפקאיות מצד עורכי דין שהתעלמו ממצפו־נם?

האם לשכת עו"ד הפגינה תמיד את העוז ואומץ המידה האנושיות והמקצועיות — להוקיע חברים ל־מקצוע שעשו מעשי זמרי וביקשו שכר כפינחס?

אנשי השב"כ המשפטים, אף אם כעזה, אכלו אותה, אוכלים אותה, יאכלו אותה...

התערבותה ומעורבותה של לשכת עו"ד בעניין השב"כ — כבעניין העתונות והעתונאים בעבר — מעלה לכאורה טעם לפגם ולפוליטיזציה.

הניחו אתם לפחות, בשלב זה, לאנשי השב"כ — החיילים הנאמנים והאלמונים — לעשות עבודתם ביעילות ובצינעה בשמירה על חיינו.

יהונתן לב

ירושלים

★

הלשון הארוכה

לעומת תינוקות של בית רבן אשר בזכות הבל פיהם אנו חיים, מתרבים בעתה"ד תינוקות שנעקבו, בני גילים שונים, ביניהם המשתתפים של כורסת הממשלה והכנסת. התנוקות עמים אחרים עולים עלי־הם שכן לא מצינו באומות, לפחות באלה שיש בהם יודעי ספר, אשר ירהיבו לטבוע מטבעות לשון תינוקיות כגון: „ישראל בטח בצה"ל" או „יד ה־ארוכה של צה"ל". כבר ידענו שהוזהים יד עשו אבל ידה הארוכה של בת פרעה היא שמשתה את מושיע ישראל מן היאור. הצרה היא לא ביד ה־ארוכה אלא בלשון ארוכה שאינה יודעת מעצור.

יחיאל הירשביין

בני־ברק

★

המתכחשים לזכותנו על א"י

בזמן האחרון נוספו הצעות חדשות לבקרים ומידי פעם צצים ועולים רעיונות הדואגים לפתרונות קלים ונוחים יותר לבני דודים שלנו... בני ישמעאל. ועלה על גדותיו איש מעלה, שופט בגדול „עמדה" שאמר כי הציונות איננה גורסת כיבוש שטחים של הזולת. מדבריו משתמע כי זכותנו על ארץ ישראל החלה מאז יסודה של התנועה הציונית. להוכחי שגת הדובר בשתי אבני יסוד בחוק ומשפט.

א) טעה בדין המפורש בתלמוד או בדברי ה־פוסקים חוזר הדין ודנין אותו עוד הפעם כהלכה.

ב) טעה בשיקול הדעת, כגון בדבר שיש מחלוקת הפוסקים ואינו יודע כי כבר נפסקה הלכה כאחד מהם ונתפשטה ההלכה חוזר הדין. עיין שם (חו"מ ס' כ"ה וכ"ב הפוו בשם הרא"ש) ארץ ישראל ירושה היא לנו מאבותינו, שנאמר: ונתתי אותה לכם מורשה אני ה' (שמות ו' ח) ונאמר: ביום ההוא כרת ה' את אברם ברית לאמור לזרעך נתתי את הארץ הזאת. לזרעך אתן אין כתיב כאן אלא לזרעך נתתי כבר נתתי חזרי היא שלכם, שאמירתו של הקב"ה היא מעשה (ב"ר פמ"ד) משניתנה הארץ לאברהם פקעה זכותן של כל אומות העולם, ומאותו הזמן הארץ היא כבר של אברהם וזרעו אחריו ל־דורות עולם. (כפתור ופרח פ"י).

הריני מביע שרצוני מאד שהקוראים יקראו שנית את מאמרו של משה אישון „האופציה" („הצופה" מערב שיק ה' אלול תשמ"ו) והוא קטע אחד „האופ־ציה הירדנית" פירושה ויתורים על חלקים שלמים של נחלת אבות, ותמור כזה „אופציה" ירדנית מש־מע מדינה פלשתינית הנושאת את עיניה להתפשט על כל חלקי ארץ ישראל.

הרב א.מ. בלומברג

★

זכיה בבורדרות תמוטט את השלום

מובארק נתן את מלה הכבוד שלו לעם המצרי שמצרים לא תוותר לעולם על טאבה. חוששני שה־להיטות של ישראל לפתור את הבעיה כדי לבסס את השלום תביא להתמוטטותו במקרה שמצרים תפ־סיד בבורדרות.

מובארק והעם המצרי לא יוכלו לבלוע את ה־צערע והתוצאה תהיה התמוטטות השלום בין שתי הארצות.

רפאל תמה

חיפה

★

התפארות שוא

בהתקרב מועד הרוטאציה מונה ראש הממשלה שמעון פרס את הישגיו: היציאה מלבנון, הכלכלה, הטאבה ועוד. כולו שופע אופטימיות, והוא בטוח שיירשם בהסטוריה של המדינה כ„עושה שלום" ובין האנשים שעשו גדולות ונצורות לעמנו. ולי־מעשה אם נסתכל בעיניים בלתי משוחדות, התמונה תהיה שונה לגמרי. ראשית, שליגו לקבוע, (ובגעש...

صورة عن الأصل

مكان الاصل

יציבות והשלבים הבאים

בעקבות עליית מדד המחירים בחודש אוגוסט ב־1.1 אחוז, צויינו בפה הכ־ים של גורמים כלכליים במשק כי מדד זה מעיד על השגת מגמת היציבות במשק.

המדד כשלעצמו לא חידש, כמובן, מאומה בתחום זה והוא משקף בצורה סטאטיסטית את תחושתו של כלל הציבור. אינפלציה בשיעור החדשי מבוצע של 1.5 אחוז היא דבר שקשה היה להעלותו על הדעת לפני שנה־שנתיים. וקצב זה הוא המאפיין את המשק הישראלי כיום.

אך השאלה היא, כמובן, מה הלאה? והקפאה במשק היא הגורם העיקרי ליציבות, אך בסופו של דבר היא צעד מלאכותי, שלא יימשך לאורך ימים. מנכ"ל התאחדות התעשיינים, ארנון טיברג, אמר בעקבות פרסום מדד אוגוסט כי „לאחר מספר חודשים רב של הקפאה במשק אין כל הרימה להמשך הפיקוח על המחירים אלא יש ללכת בצעדים מהירים יותר לשחרור מוצרים מפיקוח מהירים ולאפשר למשק לחזור לניהול תקין וטבעי של משק משוחרר מפיקוח". הוא אף קרא לעבור לשלב הצמיחה ולהעמיד את התעשייה בראש סולם העדיפויות של המשק, על ידי הפעלת רפורמות בשוק ההון ובנושאי המיסוי.

ארנון טיברג יצג בדבריו את התעשיינים, ובעניין הסרת הפיקוח על המחירים יש גורמים במשק, ובראשם ההסתדרות, השוללים זאת בתכלית. אך בעיקרו של דבר צריכים הגורמים המרכזיים במשק לשבת על המדוכה כדי לנצל את אווירת היציבות לשם צפיה לעתיד ולתכנון משותף של הצעדים הבאים של המשק ללכת בהם. בין אם צודק מנכ"ל התאחדות התעשיינים כי יש לעבור לשלב הצמיחה, ובין אם טרם הגיעה העת לכך — מדדים נמוכים כתוצאה מהקפאה מלאכותית, הם כשלעצמם אינם ערובה להמשך היציבות.

ין"ש

תצפית

„שדולה מנורמלת"...

נראה שהנורמאליזאציה והידידות בין ישראל למצרים, בעקבות פגישת הפסגה פרס־מובארק, — פורחת כבר עד כדי כך, שראש ממשלת ישראל מוכן לדאוג גם לשיפור מצבה הכלכלי של שכנתנו „המנורמלה"...

הנה מספרים כלי התקשורת מוואשינגטון, שרה"מ שמעון פרס בשיחותיו עם הנשיא רייגן תיאר בפני מארחו את מצבה הכלכלי הקשה של מצרים וביקש ממנו להושיט לה עזרה כספית מיידית, כדי למנוע את התמוטטותה. ייתכן שמר פרס עשה זאת בעקבות עצת חז"ל האומרת: „המתפלל בעד חברו הוא נענה תחילה". אין זה סוד שגם ישראל מעוניינת מאוד בסיוע כספי אמריקאני כדי לתת תנופה ל„תכנית הצמיחה" הכלכלית הישראלית שמר פרס רשם עליה „פטנט" לעצמו. אעפ"י כן תמוהה קצת דאגתו של ראש ממשלת ישראל לשכנתנו המצרית.

ואולי עשה זאת מר פרס, כדי לפצות את מובארק, כאשר לפני כן הזמין „רמז" בוואשינגטון לשכנע את נשיא מצרים שיסכים לוועידת פסגה עם ראש ממשלת ישראל. מובארק הבין את „הרמז", ועתה בא פרס לגמול לו. כתבים מדווחים שממשל וואשינגטון לא היה מעוניין בביקורו של ש. פרס בבית הלבן. — דיווח שהקפיץ כמובן את כעסו של ראש הממשלה על הכתבים. אך דווקא בשל רוגזו ניכרים דברי אמת. אפשר איפוא להניח שמר פרס בבקשו סיוע בשביל מצרים, רצה להוכיח לאנשי הממשל, הנה כמה רחב לב הוא הדואג לא רק לעצמו אלא גם לאחרים...

וכיצד משלמת מצרים בעד „שדולתו" של פרס למענה באוה"ב? הנה מודיעות הידיעות, שבעוד בכל העולם כולו מחירי הנפט ממשיכים לרדת, העלתה מצרים דווקא את המחירים, וישראל שהיא הלקוח העיקרי שלה של נוזל שחור זה תשלם מעתה בעדו יותר משמשילמה קודם. ושר האנרגיה שלנו משה שחל מתנדב לצאת בימים אלה למצרים כדי להשלים את תהליך הנורמאליזציה שהחלה ב„פסגה". ולהוסיף למצרים כמה דולרים בעד כל חבית שישראל קונה ממנה. הרי זה כבר הפך לדבר שבשיגרה שאנו משלמים טבים ותקילים, פוליטיים, בטחוניים וכלכליים בעד כל „חיוך" שמצרים מראה לנו...

מג"ל

*

פרס יוקרתי אך יש לגוון את מקבליו

הפרס לספרות תורנית ע"ש מרן הרב קוק זצ"ל, המחולק על ידי עיריית תל אביב זו השנה הל"ב, הוא פרס חשוב ויוקרתי ביותר ועל מקבליו נמנים מחשובי אישי התורה והמחקר בארץ. גם מקמץ מ־לזקתו מרשים ומדי שנה בשנה, אחרים גדל מספרם של המשתתפים בו.

ברם, מי שעוקב אחר שמות מקבלי הפרסים במהוצת כל השנה מתברר שמי שקיבל פעם את הפרס, לא מקבל אותו שוב בשנה אחרת, עד כי נדמה שמספרם של אישי תורה, מחברי ספרים, קטן יחסית עד כדי כך שכולם כבר קיבלו את הפרס.

האמנם אין מחברי ספרים נוספים הראויים לקבל פרס זה? אגב, מתברר צד שבין מקבלי הפרסים מטעם עיריית תל אביב, יש כאלה שקיבלו פרסים בזכות אותם ספרי מחקר מגופים ציבוריים אחרים, ושוב, דומה כי גם בזה יש טעם לפגם. יש גם אחרים הראויים לקבל את הפרס, אז למה להתמקד ב„יהודי סגולה" דווקא?...

ח"פ־ן

מן המעיין

יצו ה' אתך את הברכה באסמיך (דברים כ"ח ח'). ובישעיה (א' י"ט כ') נאמר: **אם תאבו ושמעתם טוב הארץ תאכלו ואם תמאנו ומריתם חרב תאוכלו.** אמר ר' לוי משל למה הדבר דומה לעבד שאמר לו רבו הרי לך מוניק (ענק) של זהב ואם לאו הרי כבלים של ברזל. כך אמר הקב"ה לישראל אם עשיתם רצוני הרי הטוב והברכה ואם לאו הרי הקללה. ר' אליעזר אומר מפי עליון לא תצא הרעות ר' הטוב (איכה ג') אלא מאליה באה הרעה על עושה הרעה והטובה על עושה הטובה. פירוש: לר' לוי הקללות והתוכחה המה על דרך העונש אבל לר' אליעזר אינם על צד העונש רק טבעיים. כמו מי שאינו לבוש בגדים חמים גופו מתקרר כך מי שאינו שומר מצוות ה' מתגוללת עליו הרעה ממילא...

עפ"י „עין חנוך"

„מיצעדיו" של הגרי"י פרנקל זצ"ל

(סוף מעמוד 3)

מו"צ פינתי). תפקיד זה שימש „אבני פינה" לפתוח פעולה ענפה למען תושביו. הוא מאפשר בין המסוכסכים בעסקי ממון. הוא משכין שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו. בצוק העתים, כאשר נתרבו היתומים, מתוך שורות לוחמי המחתרות ולוחמי עצמאות, ישראל ומלחמותיה, וסתם יתומים ממשפחות עניות, הרב פרנקל מקים להם בית יתומים, בשיא פעולה זו הוקם גם „מעון הילד" בשכונת „יד־אליהו". כיום משמש המבנה זה עם מיבנים אחרים המוקמים על־ידו מרכז קליטה לעולים צעירים, ובעיקר לאלה שבאו עם עליית „מבצע משה" של עולי אתיופיה.

את מרצו משקיע הרב הראשי של ת"א־יפו בהנצחת זכר השואה. בנאומיו הלוהטים הוא מעורר את ההמונים „ביום הקדיש" וביום „השואה והגבורה" לקיים את מצוות ה„לא תשכח" של העמלק בדורנו — היטלר — שחיק עצמות ועוזריו, שלא פסו גם בימינו. האחרונים אף שמו להם למטרה להשכיח את השואה ומגייסים את טובי „החוקרים" „ההיסטוריונים" ל„הוכיח" ש„השואה" לא הייתה ולא נבראה — היא המצאה בידי היהודים.

תשובתו של הרב פרנקל שצפה את העתיד להתרחש בנידון, הייתה — הקמת אנדרטת זיכרון בבית־העלמין בנחלת־יצחק שעוצבה בידי אדריכלים בעלי רגש, כדי להזכיר לנו את המשרפות ואת מחנות ההשמדה באושוויץ, טרבלינקה ומאיידאנק. האנדרטה הבנויה ברזל ואבן שישה מבוף לרב פרנקל לרכך לבבות אבן וברזל, שיתרמו ביד נדיבה להקמתה.

זכר השואה מחזק את גופו הנחלש והולך ושנשבר במיוחד מאז מותו של בנו האהוב הגר"א פרנקל, חבר בית־הדין הרבני בפתח־תקוה. על־אף־כל־זאת הוא אינו נמנע מלהשתתף בכל אירוע־ציבורי.

מאז שליש עשרה שנים, כשהוטל עליו לשמש רב ראשי וראש אבות בתי הדין בתל־אביב — הוא הכפיל את פעולותיו: ביתו ברחוב בלפור, כמו ברחוב אברבנאל היה פתוח לכל דורש. בכל שעות היממה היה אפשר לפנות אל בית הרב בכל מקרה דחוף. אביא שניים מהם: סיפרה לי אשה אחת, מעשה ביתום, ניצול השואה, שלא ידע על מציאותם של קרובי משפחה שלו. הוא רק ידע, שהם נמצאים בצרפת. בהיוודע לו, שהרב פרנקל עומד לבקר בפאריס והוא יוצא לשם בשעה שליש לפנות בוקר. בשתיים וחצי בלילה הוא דפק על פתח ביתו של הרב וכשנפתחה נמסר לרב סימנים מטושטשים ושמות בלתי ברורים של קרוביו בצרפת. הרב קיבל אותו בסבר פנים יפות ורשם את הפרטים, והדבר הראשון שבו טיפל בהגיעו לפריס היה למצוא את קרוביו של הנער היתום והצליח לגלותם. ובכך להביא רווחה לאחד האומללים, קרבן השואה.

בידידי הוזה עובדא. אחת העובדות הבכירות ב„קול־ישראל" פנתה אליו בעניין משפחתי נכבד: לביתה יש חבר המתמיד לשאתה לאשה, אך הוא לומד באחת האוניברסיטאות בארה"ב. הוא הגיע לחופשה בארץ לשבוע ימים ומשאלתו להקים חופה ולשאתה כדת משה וישראל בתוך זמן קצר זה. מיד פניתי אל בית הרב והרבנית שתחיה ענתה לי, כי הרב טרם חזר מבהודיו, שנסע לשם הבראה והוא ישוב מאוחר בערב. שאלתי, האם מותר להתקשר עם הרב בשעה מאוחרת זו. התשובה הייתה חיובית. בשעת חצות הייתי לבית הרב, ודרך האפרכסת שמעתי את קולו החמים באמרו: „שהאישה תבוא למשרדו בבוקר עם שני עדים שיעידו, שהעומדים להינשא הם פנויים". תוך שעה ימים נישא הזוג למזל־טוב לשמחת בני המשפחה ולשמחתי האישית שלי, ששימשתי שליח לדבר מצווה בצורת הרב.

אוהב זמרה ורינת ישראל היה הרב הנפטר. לא פעם אחת היה מביע דיעה קולעת על חזן מסויים. זכורני, כאשר משפחת החזן שמואל מלאבסקי ביקרה בארץ, התעניין במיטב זמרתם. לקונצרטים לא הלך. תחת זאת הזמין את כל הבודה הזמרתית הזאת אל ביתו. אשר על הופעותיהן בישראל — אמר: „אולי בזכות זה יצליח למצוא שידוך הגון לבנותיו..." („הזמיר" של משפחת מלאבסקי נישאה הודות ל„שידוך" שהציע הרב איסר פרנקל...) עם זאת, כאשר סיפרתי לו, שאני עומד לערוך ביקור בארה"ב — העיר: „בוודאי תבקר אצל משפחת מלאבסקי — תוכל ליהנות שם מן הרזים הצלילים" — בכך רמז למצב הכשרות בבית מלאבסקי...

„מצעדי" הלויה, שכמותו לא ראיתי מאז חמישים שנה היותי תושב העיר הזאת — אבן אימת שרב דגול וגדול במעשים נפל בישראל וחסרה עלמא גברא רבה וראש אבות בתי הדין, שהיה גם אב אוהב לתשביה, ולא רק להם.

העליתי כמה ממיצעדיו שהקנו לו שם טוב ותהילה הרזות להליכתו ב„דרך ישרה".

זכר צדיק לברכה.

אווירה חיובית

206 מניות עלו, 40 ירדו ו־98 נסחרו ללא שינוי בשער

מאת מרדכי זפט

אווירה חיובית שוב השתלטה על המסחר במניות. המדד הכללי עלה ב־0.54 אחוז ולולא מניות ההסדר נקבעה עליה של 1.3 אחוז. מאה התנודות מראה על 206 עליות לעומת 40 ירידות ו־98 נ"ע נסחרו ללא שינוי בשער. המחזור הסתכם בכ־9.5 מיליון ש"ח, מזה כ־2.3 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

אתמול בבורסה

כגורמים לשיפור באווירה צוינו הסוחרים את הבטחתו של רייגן לפרס להוריד משיעורי הריבית על חוב ישראל לארה"ב, ולצורך השקעות בישראל. הצהרתו של ידידי דירקטוריון הבורסה לפיה הוא צופה לתפנית חיובית בשוק המניות וכמו־כן, — היקף טבעי לירידות שהיו לפני יומיים. אתמול היו „צניחות" בבורסה בטוקיו אבל אצלנו הכל כרגיל. (ובאמת אין קשר בין שתי הבורסות).

למניות ה„כבדות" נרשמו אתמול בד"כ ביקושים (חלק לא מבוטל בהם הזרימו משקיעים מהציבור) והם סופקו בעליות עד 3 אחוזים.

בין ה„חופשיות" בלטו: ארין 1.0 (+11.9%) וכן איכות וגלכל 1.0 אינקובה אל־רוב 1.0 5.0, ויואל 5.0 שעלו ב־10% כ"א. למניות „דרוקר" נקבע „מוכרים בלבד" בפעם השניה ברציפות, נוכח הפסד של 35 מיליון ש"ח אשתקד.

בנק ישראל ינפיק מחר אג"ח שגיא בהיקף 30 מיליון ש"ח ל־10 שנים במחיר מינימום 88 נקודות וגליל ב־10 מיליון ש"ח (ל־6 שנים) במחיר 83 נקודות.

לאגרות־החוב הצמודות למדד היה אתמול עודף היצע של 2.9 מיליון שקלים. בעקבות מדד אוגוסט הנמוך. באגרות הדולריות היה עודף ביקוש של 1.1 מיליון שקלים. האג"ח נסחרו בתנודות צד אחוז. המחזור בשוק אגרות החוב הסתכם ב־7 מיליון שקלים.

בהסדר היה עודף ביקוש של כ־ליון ש"ח והן נסחרו בעליות מתונות.

שערי המניות

המניה	השער	השינוי בנק'	ב־%
ספנות 0.1	1135	+ 33	+ 3.0
הבינלאומי	3451	+ 41	+ 1.2
פ.י.בי.	3890	+ 40	+ 1.0
אי.די.בי. רג'	78910	—100	— 0.1
איגוד	98650	+250	+ 0.4
דיסקונט א'	100220	+120	+ 0.1
מזרחי ש	32280	+ 20	+ 0.1
פועלים ש	53690	+ 40	+ 0.1
כללי	126500	+800	+ 0.6
בל"ל	34100	+ 29	+ 0.1
ביכון 1.0	44800	—100	— 0.2
אדנים	16340	+ 40	+ 0.3
לאו' מש' ש	5060 *		
פית' מש'	1870	+ 15	+ 0.8
משכן	2349	+ 59	+ 2.6
עצמאות	8700 *		
טפחות ש	13150	+150	+ 1.2
מירב	5570 *		
שלטון	386	+ 11	+ 2.9
לאו' תעש' ש	6920 *		
הסנה	260	+ 5	+ 2.0
סקירטס	2459 *		
שופרסל א'	5290 *		
ד ל ק	הפסקת מסחר		
אזורים	728	+ 22	+ 3.1
אפריקה 1.0	27070	+170	+ 0.6
נכסים	2660 *		
בב"ים 0.5	2800 *		
הכשי' הישי'	52500 *		
ישראו	הפסקת מסחר		
ישרס	הפסקת מסחר		
כלל נרלי"ן	414	+ 15	+ 3.8
מגרב	1010	+ 35	+ 3.6
נאות אביב	6450	+200	+ 3.2
רסקו מ"ר	הפסקת מסחר		
פולגת 4	2390	+ 50	+ 2.1
פוליגון	הפסקת מסחר		
אורדן 1.0	8000	— 60	— 0.7
כבלים	14045	+1100	+ 8.5
קופסי' פח 1.0	2000	+ 23	+ 1.2
אלקו ש	3140	+ 60	+ 2.0
אלקטרה 5.0	10200	+250	+ 2.5
כלל אלקטרי'	1799	+ 69	+ 4.0
אי.פי.	810	+ 50	+ 6.6
תעש' מודול	5250 *		
דשנים 5	1080 *		
חיפה כימיקלי'	615	+ 27	+ 4.6
ט ב ע	59700	+1300	+ 2.2
ים־המלח	4450	+ 50	+ 1.1
פטרוכימיים	623 *		
פרוטארום	13000	+300	+ 2.4
כמפעלי נייר	215000 *		
פולק 5	4950	+151	+ 3.2
מרכזות	6550	+150	+ 2.3
כלל תעשיות	1341	+ 16	+ 1.3
אי.די.בי. פי'	3830	+ 80	+ 2.1
החברה 1	8740 *		
אכפא	14269	+ 69	+ 0.5
פועלים הש'	5850	+455	+ 8.4
דיסקונט הש'	2200	+ 60	+ 2.8
מזרחי הש'	15070	+400	+ 2.7
יצוא	9470	+ 70	+ 0.7
ירדן	3591 *		
כלל ישר' 10	800 *		
פז השקעות	6500 *		
עזו 0.5	1930	+ 30	+ 1.6
פמה 0.5	6000 *		
פז נפט	14750	+110	+ 0.8

* ללא שינוי

הודעות הבורסה

* סהר בטוח — רווח נקי מתואם של 885 אלף ש"ח במחצית '86 לעומת 2.5 מיליון ש"ח במחצית '85. צויין כי הרווח מב... כללי (רכב, דירות, תעשיה וכו') היה 700 אלף ש"ח לעומת הפסד של 1.1 מיליון ש"ח באותו סעיף בתקופה המקבילה אשתקד.
* עמים — הפסד מתואם של 1.6 מיליון ש"ח ב־1985/6 לעומת כמיליון ש"ח אשתקד.
* שלדות — רווח מתואם של כ־376 אלף ש"ח לעומת 388 אלף ש"ח.
* דלק חיפושי נפט — הפסד מתואם של 800 אלף ש"ח לעומת 109 אלף ש"ח אשתקד.
* דלק — רווח מתואם של כ־5.4 מיליון ש"ח במחצית '86 לעומת כ־33 מיליון ש"ח במחצית '85. החברה תחלק במזומן בשיעור 20% „אקס" ב־8/10 והתשלום ב־29.10.
* פוליגון — הפסד מתואם של 1.4 מיליון ש"ח לעומת 531 אלף ש"ח אשתקד.
* תגל — הפסד בהתאם של כ־1.5 מיליון ש"ח לעומת כ־6.1 מיליון ש"ח.
* מאיר צורא — רווח נקי של כ־609 אלף ש"ח לעומת הפסד של כמיליון ש"ח.
* משאבים — התב' להנפקות של בנק המזרחי תנפיק מחר אג"ח בהיקף 16.3 מיליון ש"ח, כזה מיועדים כ־15 מיליון ש"ח לתעשיה האווירית.

אתמול בבורסה

זכרון להולכים

מלכה הוטנר ע"ה

(שנה לפטירתה)

מלכה הוטנר לבית צוקרברוד נולדה בטרנוב במשפחה חסידית חמה ומכובדת, וחונכה בה לאהבת ישראל ואהבת ארץ ישראל. עוד בפולין הצטרפה ל„שומר הדתי" ובדרכו חיתה כל ימיה. מלכה עברה את כל מוראות השואה ואבדה את הוריה, אחיותיה וכמעט כל בני משפחתה הענפה. היא עברה את גטו טרנוב, ומחנות ריכוז ועבודת פרך בסקרז'יסקו וליפציג. עם זאת, בכל הסבל האיום, היתה מסוגלת לראות את הטוב באדם, לעודד תקוה ולעודד את חברותיה.

בגמר המלחמה עלתה באניית המעפילים „הל הי" עם גרעין נוער מוצאי מחנות הפליטים ומקמבה נהלית הצטרפה לטירת־צבי. בנתה את ביתה בנתניה עם בן עירה איש „השומר הדתי" ההיגדה, טוביה יבדל"א.

ביתם היה מרכז לחברי הפועל המזרחי, לעולים, ולנוער. מלכה ידעה לקרב רחוקים ליהדות ולאהבת ארץ ישראל. היא עודדה עולים והמכה בהם, שקמה נכים, ופתחה את ליבה וביתה לנוער עולה. כל מעשיה היו מכוונים להניח נדבך נוסף בבנין העם והארץ.

לפני כ־20 שנים חלתה בסרטן, אבל היא המשיכה לפעול ללא ליאות כל עוד רוחה בה, בהתנדבות במסגרת תנועת האשה הדתית לאור בית ויצ"ו.

כל ימיה חיתה בצלה של השואה, ידעה להסביר את חוויותיה לרחוב ושותה של חברות שפקדו את ביתה, להסביר ולספר על ההתמודדות של חברות תנועת הנוער בשואה.

מאז הסתלקותה נבנתה הבריתה בידי חודש, במסגרת „חוג" העוסק בצוותה להולת, ביקור חולים וקשישים.

יהא זכרה של חברתנו מלכה הוטנר ע"ה ברוך לעולמים.

„חוג מלכה"

נרשמו לנשואין

הרבנות הראשית לחיפה והמחוז

המבוגר צביר בן שבתון (רוק) ישראל—חיפה; לוינזון סליה בת שלמה (רוקה) בלגיה—חיפה.
כושרוב איהד בן שלמה (רוק) ישראל—חיפה; סריסה צפורה בת דוד (רוקה) ישראל—חיפה.
ברוך אברהם בן שימה (רוק) ישראל—חיפה; אבירזיל מגי תמר בת אליהו (רוקה) ישראל—חיפה.
אביסרור מקסים בן שמעון (רוק) ישראל—גן הדרום; הזן יהודית בת אברהם (רוקה) ישראל—גן הדרום.
תגי יוסי בן אליהו (רוק) ישראל—חיפה; בניש ורד בת אליהו (רוקה) ישראל—חיפה.
קורץ יונתן בן משה (גרוש) ישראל—חיפה; זברינסקה חנה בת יוסף (רוקה) פולין—חיפה.
עבידה צמוס בן רחמים (רוק) ישראל—חדרה; דואני דליה בת פנחס (רוקה) חיפה—חיפה.
ישראל—חיפה; בן מויאל אבלין בת שלום (רוקה) ישראל—מגדל העמק.
ברעם אריה בן זאב (רוק) ישראל—חיפה; ציפרשי מרים בת יצחק (רוקה) ישראל—חיפה.
לוי אמר בן פרץ (רוק) ישראל—קרית מוצקין; כרמלי אורלי בת אהרן ארטור (רוקה) ישראל—חיפה.
חמר ציון בן ארמנד (רוק) ישראל—חיפה; גואם רחל בת סלמן (רוקה) ישראל—קרית אתא.
אסרף דוד בן חנניה (רוק) ישראל—חיפה; ויצמן רחל בת אליהו (רוקה) ישראל—חיפה.
שמאי רון יהודע בן רפאל (רוק) ישראל—חיפה; אזורי דלית בת יוסף (רוקה) ישראל—נהריה.
רפמן יורם בן אברהם (רוק) ישראל—קרית מוצקין; אוחיון גילה בת דוד (רוקה) ישראל—חיפה.
בן שמואל שאול בן שמעון (רוק) ישראל—חיפה; אבושבל רות בת יצחק (רוקה) חיפה.
נחמני לאון בן אליהו (גרוש) מרוקו—טירת הכרמל; זגורי שושנה בת יצחק (רוקה) ישראל—טירת הכרמל.
ביטון ישעיה בן רפאל (רוק) מרוקו—חיפה; כבאג שמואה בת יעקב (רוקה) ישראל—חיפה.
רחן עוזי בן משה (רוק) ישראל—חיפה; הרצברג טל בת אהרן (רוקה) ישראל—חיפה.
כוכבי שלמה בן יהודה (גרוש) ישראל—חיפה; גרב אילנה בת שאול (גרושה) ישראל—חיפה.
וקנין פנחס בן ארמנד (רוק) ישראל—חיפה; כדר לאורנסה בת רוגיר (גיורת) צרפת—חיפה.
רובין יוסף בן אליעזר (רוק) ישראל—עכו; קרמר כתילדה בת אליעזר (רוקה) ישראל—חיפה.
בן שמואל דורון בן יצחק (רוק) ישראל—חיפה; קמיני יונת בת שאול (רוקה) ישראל—חיפה.
רוזנברג משולם בן שמואל (רוק) ישראל—חיפה; מליק שרה בת יהודה (רוקה) ישראל—חיפה.
פירת שמעון בן משה (רוק) ישראל—חיפה; סמרלי ליזי בת עקרם (רוקה) ישראל—חיפה.
כהן גבי בן מסעוד (רוק) מרוקו—קרית אתא; אקיבלי חנה בת משה (רוקה) חיפה.
עצמון יעקב בן יוסף (רוק) ישראל—חיפה; קצב סיגלית בת יצחק (רוקה) ישראל—חיפה.
שרביט אנדרה בן ליאון רגיה (רוק) ישראל—קרית אתא; בן שמעון פיבי רות בת מכלוף (רוקה) ישראל—חיפה.
לוי אהוד בן שמעון (רוק) ישראל—צפת; רונן הדר בת דוד (רוקה) אירן—בת־ים.
צרפתי יצחק בן מאיר (גרוש) ישראל—קרית חיים; אזיזר שולמית בת סימון (רוקה) מרוקו—קרית חיים.
ארמה אורי בן דוד (רוק) ישראל—חיפה; סוויסה צפורה בת דוד (רוקה) ישראל—חיפה.

המועצה הדתית קרית אונו

קלימר איל אליעזר בן נתן (רוק) ישראל—בת־ים; בר אופיר דפנה בת דוד (רוקה) ישראל—קרית־אונו.
כהן משה בן רחמים (רוק) ישראל—לוד; נגר טובה בת שבשון (רוקה) ישראל—קרית אונו.
מאיבר אפי בן יעקב (רוק) ישראל—קרית אונו; מסד ארנת בת גדעון (רוקה) ישראל—קרית־אונו.
ציפרוס יצחק בן אלכסנדר (רוק) ישראל—בת־ים; גואטה כזל בת יוסף (רוקה) ישראל—קרית־אונו.
פינקו דוד בן מאוריציאום משה (רוק) ישראל—קרית אונו; קלכן אליס בת קרול (רוקה) רומניה—ירושלים.
בלונדר ברוך בן יחזקאל (רוק) ישראל—קרית־אונו; חמו רונית בת יוסף (רוקה) ישראל—קרית־גת.
בקל יהודה בן שלמה (רוק) ישראל—קרית אונו; ציסאס דליה בת משה (רוקה) ישראל—קרית אונו.
אבן חן אריה בן איזלשטיין בנימין (רוק) ישראל—ירושלים; פרידר אסתר בת צלי (רוקה) ישראל—ירושלים.
סנדלר מיכאל בן פסח (רוק) בריה"מ—בני־ברק; סורבר ליליה בת יעקב (רוקה) בריה"מ—קרית אונו.
קדוש יואב בן יהודה (רוק) ישראל—רמת־גן; נסי לידיה בת עזרא (רוקה) ישראל—קרית אונו.

שטרי חליפין במט"ח

בנק המזרחי המאוחד

שערי קניה ומכירה של בנקנוטים והעברות במטבע־חוץ ליום 16.9.86, עד למחרת בשעה 12.30, לעסקות בדולרים עד לסך 1,000 דולר וביתר המטבעות עד שווי 500 דולר, והנו במפורט להלן:

יתוסף לשערים דלהלן יש לגבות עמלה בשיעור של 0.75%

המדינה	המטבע	יחי'	שער קניה (שקים והעברות)	שער מכירה (שקים והעברות)	שער קניה (בנקנוטים)	שער מכירה (בנקנוטים)
ארה"ב	דולר	1	1.4767	1.4952	1.45	1.52
בריטניה	לישט	1	2.1788	2.2062	2.13	2.24
גרמניה	מרק	1	0.7203	0.7294	0.70	0.74
צרפת	פרנק	1	0.2198	0.2226	0.20	0.23
הולנד	גולדן	1	0.6381	0.6462	0.62	0.66
שוויץ	פרנק	1	0.8898	0.9010	0.87	0.92
שוודיה	כתר	1	0.2133	0.2160	* 0.20	* 0.22
נורווגיה	כתר	1	0.2012	0.2037	* 0.19	* 0.21
דנמרק	כתר	1	0.1901	0.1926	0.18	0.20
פינלנד	מרק	1	0.2999	0.3037	0.29	0.31
קנדה	דולר	1	1.0639	1.0772	1.03	1.10
אוסטרליה	דולר	1	0.9251	0.9367	0.87	0.96
דראפיק	רנד	1	0.6438	0.6519		
אוסטריה	שילינג	10	1.0212	1.0340	1.00	1.05
איטליה	לירה	1000	1.0465	1.0597	** 0.98	** 1.08
יפן	ין	100	0.9475	0.9594	0.94	0.98

* רק לגבי בנקנוטים בערכים של עד 100 כתר
** רק לגבי בנקנוטים בערכים של עד 10,000 לירטות
לגבי בנקנוטים בערכים גבוהים יותר יש לקבל את השער מהאגף לעסקות חוץ.

רדיו

קול המוסיקה

06.00 „שבע ישראלי"; 06.02 „צלילי בוקר"; 07.07 „בוקר טוב"; 07.30 „שחרית ב"ניקלית"; 09.30 „קונצרט בוקר"; 12.05 „דפי פסנתר"; 13.00 „לבקשתכם"; 15.05 „בין חברים"; 16.00 „אמנים באולפן"; 17.00 „מוסיקה כאן ועכשיו"; 18.00 „קונצרט לשעה ערבית"; 19.30 „דוקומנטר"; 20.57 מפגש עם יוחנן בוהם; 20.05 „מגישים שירי"; 21.00 „אופרה של יום רביעי"; 21.55 „מילון מוסיקלי"; 23.00 „צלילי לילה".

רשת א'

07.30 „הי שירים"; 08.05 „הונוף"; 09.05 „השיר לא תם"; 09.30 „מפגש"; 10.30 „רדיו קל"; 11.10 השידור היומי לבתה"ס; 11.30 „השכלה ודעת לכל"; 12.05 „מהווי המזרח"; 14.06 „לבת ולבן ולכל המתעניין"; 15.00 „התזיזפון"; 16.05 „בוצדון שציון הזהבי"; 17.12 „מגישים שירים"; 18.50 פרקי היום בתנ"ך; 19.05 „שר אל כעניין"; 22.05 „חבר מאותו כרכב".

רשת ב'

06.06 „שבע ישראלי", „מה טובו אהליך יעקב" וסיכום המשנה היומית; 06.30 סקירת מאמרי המערכת של עתוני הבוקר; 06.53 „אור ירוק"; 06.57 רגע של עברית; 07.00 „הבוקר הזה"; 08.05 „כוכב הבוקר"; 09.05 „ביקור בית"; 10.05 „כל בעלי הרשת"; 14.06 „בת צהרים"; 15.05 „רגעי קסם"; 16.05 „שירים ושירים"; 17.10 „יומן כלכלה"; 17.30 „על מספרים ואנשים"; 18.06 „זרקור"; 18.45 „היום בספורט"; 19.35 „מוסף לעניני צבא ובטחון"; 20.05 „בבוב לפולקלור"; 21.05 „שיר דרך"; 22.05 „עד לא לקחתי די".

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות; 05.55 באופן מיידי; 06.05 צלילי בוקר; 06.30 „פורקים עיון"; 07.07 שבע אפס שבע; 08.05 בוקר טוב ישראל; 09.05 „אהל בוקר"; 10.05 „הפסקת 10"; 11.05 „בכה לצבעייה"; 13.05 „אחד אחדי"; 14.05 „די רק יובל"; 15.05 „פגישה יומית"; 16.05 ארבע אחרי הצהרים; 16.54 באופן מילולי; 17.00 „ערב טוב ישראלי"; 18.05 „יעד מישדרים"; 18.45 „בשילוש"; 18.57 הודעות לחיילים; 19.05 פזמונים לכולם; 20.05 „מוסיקה בסוריה"; 20.55 פינה חמה ללבי; 21.00 מבט לחדשות; 21.30 „לילה ללא שם"; 22.05 על הדבש ועל העוקץ; 23.05 „לילה לילה"; 23.55 „שיחת חבית"; 00.05 ציפורי לילה לאכויות; 02.00 מבזק ידיעות; 02.05 לא ריצים לינוק; 05.00 מבזק ידיעות; 00.05 צלילי בוקר.

טלוויזיה

טלוויזיה לימודית

08.00 עד כאן; 08.03 עת כושר; 08.15 ארץ מולדת; 08.40 אנגלית ז'; 09.00 מדעי הטבע; 09.20 אנגלית ד'; 10.10 מדעי הטבע ה'/ו'; 10.30 הגיל הרך פרפר נחמד; 11.00 חשבון ו'; 11.15 אנגלית י"א־י"ב; 11.30 מושגים ביהדות; 12.00 אנגלית ח'; 12.25 אנגלית י'; 13.00 מדעי הטבע; 13.30 גיאוגרפיה; 14.00 עד כאן; 14.03 עת כושר; 14.15 מנהרת הזמן; 15.00 האינציקלופדיה הפתוחה; 16.00 פרפר נחמד; 16.25 פינוקיו; 17.00 ערב חדש.

טלוויזיה כללית

17.30 „תיאטרון האגדות"; 18.30 שיר החדשות; 18.32 „בתרבו קד"; 19.00 „ההרפתקה זבר פתדרין"; 19.30 חדשות; 20.00 טובות בבה; 20.02 „בין הכוכבים"; 20.30 „תצפית"; 21.00 מבט לחדשות; 21.30 „בודרי"; 22.05 „ריבון וטריאן"; 23.50 פסוקי של יום וחדשות.

למבקשי קידושין בארץ

הרבנות הראשית לתל־אביב־יפו מבקשת להודיע לה אם רות פאזל ת.ז. 6564931 בעל תעודת גירושין מס' 67693 מיום כ' אדר התל"ז נרשם אצלכם לנשואין. הנ"ל טוען כי תעודת הגירושין שלו אבדה.

מגן דוד

טלפון חירום 101: ירושלים, בית־שמש, תל־אביב, חיפה, נהריה, עכו, חדרה, הרצליה, כפר־סבא, נתניה, קרית־שמונה, צפת, ראשון לציון, באר־שבע, אופקים, דימונה, ערד, אילת.

ירושלים — טל' 523133, בית־שמש — 811288, תל־אביב — 460111, רמת־גן, גבעתיים, בני־ברק — 781111, פתח־תקוה — 9231112, קרית־אונו — 344442, חולון — 803133/4, בת־ים — 512235/4, חיפה — 585555/6, נהריה — 923333, עכו — 979333, — 912333, קרית־טבעון — 931401, קרית־ביאליק — 721817, חדרה — 063-22333, הרצליה — 541333, כפר־סבא — 33222, טבריה — 067-90111, קרית־שמונה — 067-44334, בית־שאן — 065-8722, עפולה — 065-93333/4, חצור הגלילית — 067-36333, קצרין — 067-61333, נצרת עלית — 065-73333, מגדל־העמק — 065-4006, רחובות — 054-451333, אשדוד — 055-51332/3, אשקלון — 051-23323, לוד — 054-229133, רמלה — 054-221022, קרית־גת — 051-881333, קרית־מלאכי — 055-8233, ראשון־לציון — 942333, שדרות — 051-97074, באר־שבע — 057-78333, אופקים — 923022, נתיבות — 941033, דימונה — 59333, ערד — 957222, ירוחם — 80133, מצפה־רמון — 88333, אילת — 059-72333, צפת — 067-30333.

שערים יציגים

להלן השערים היציגים להיום, כפי שנמסרו על ידי בנק ישראל:

סל:	1.4902
דולר ארה"ב:	1.4868
מרק:	.7245
לי"ש:	2.1963
פרנק:	.2212
ין יפני (100)	.9516
פלד:	.6419
פרש:	.8947
כתש:	.2146
כתנ:	.2026
כתד:	.1913
דולר קנדי:	1.0733
דולר אוסטרלי:	.9290
רנד:	.6460
פרב: (10)	.3498
שיל. אוס': (10)	1.0307
לירה איטלקית: (1000)	1.0505
לירה אירית	1.9934
פזטה ספרדית: (100)	1.1043
יחידת מטבע אירופית	1.5215
דינר ירדני:	4.3329
לירה לבנונית: (10)	.3140
לירה מצרית:	.8081

בתי חולים

ירושלים: ביקור חולים (ילדים), הדסה עין כרם (פנימית ג', עיניים, כירורגית, עיניים, א.א.ג.), הדסה הר הצופים (אורטופדית).
תל־אביב: איכילוב (ילדים) איכילוב (פנימית, כירורגיה).
נתניה: לניאדו.

בתי מרקחת

ירושלים: אסותא, המלך ג'ורג' 12, 224572.
תל אביב: בבלי, עזיאל 1 פנת שילדמי 10 440552: ארחהירוב, אחד להירוב 76 230746.
פתח תקוה: גבא, הפך הרים 6 910541.
נתניה: רביאל, מרכז מסחרי קרית נורדאו 51774.
חולון: ד"ר הורי, סוקולוב 70 842433: ציון זהב, ציון זהב 4 884854.
חיפה: יבנה, אבן סינא 7 672288.
באר־שבע: קופ"ח כללית, המיתר 25 782537.

למבקשי קידושין בארץ

הרבנות הראשית לתל־אביב־יפו מבקשת להודיע לה אם לוי פליס יוסילה ת.ז. 76117 בעל תעודת גירושין מס' 91822 מיום י"ד חשון תש"נ נרשם אצלכם לנשואין. הנ"ל טוען כי תעודת הגירושין שלו אבדה.

מדינת ישראל

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

מרחב תכנון מקומי גליל התחתון

הודעה בדבר הפקדת תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה גליל התחתון שבמרכז אזורי כדורי הופקדה תכנית מתאר הנקראת „תכנית מתאר מס' 4532 — בית עלמין בית ריבון" ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלו הם השטחים הכלולים בתכנית:
גוש: 16590 חלקי חלקה 18.
גוש: 16591 חלקי חלקה 1.
גוש: 16591 חלקי חלקה 1.
גוש: 16595.

עיקרי מטרת התכנית: ייעוד השטח לבית עלמין יהודי חדש עבור הישובים:
1. בית רימון א'.
2. בית ריבון ב'.
3. מצפה נטופה.

כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקבלת קהל.

כל המעוניין בקרקע, ובכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל איתו, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה האמורה.

תאריך: ד' באב תשמ"ו 12.8.1986

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה צפון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

מרחב תכנון מקומי הרצליה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית/מפורטת

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, הרצליה, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, „שינוי תכנית מס' הר/1695 שינוי לתכנית מתאר הר/253 א'.

ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
גוש: 6536.
חלקות: 373, 374.
רחוב: הדר.

עיקרי מטרת שינוי התכנית:
א. שינוי יעוד שטחים באזור מגורים א' לשטח צבורי פתוח.
ב. קביעת שטחים לצרכי הצבור לצורך השלמת השטחים הצבוריים בתכנית מתאר הר/1328א' המאושרת.
ג. קביעת לוח שטחים (קרקע) למצב הקיים ולמצב המוצע.
ד. קביעת הוראות בדבר מתן היתרי בניה.
ה. קביעת מועד לביצוע התכנית.
ו. קביעת הוראות בדבר ריהום שטחים.

כל המעוניין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב. בפירוט הנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

מרדכי בהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

מרחב תכנון מקומי זמורה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא: „שינוי תכנית מפורטת מס' זמ/598/5/31".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 557 חלקה 14 גוש 559 חלקה 33, גוש 561 חלקה 9 (בחלק 5) גן יבנה.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: חלוקה להבראי בניה, הסדר גישה לכל החלקות.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3075 התשמ"ד, עמ' 2887 ובעתון בוקר „הצופה" מתאריך: 6.9.84 ובעתון ערב „מעריב" בתאריך: — 6.9.84 בשפה העברית ובעתון בוקר „הבודיר" מתאריך: 6.9.84 בשפה הערבית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שרש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

הבלטת הקצוות

(סוף מעמוד 3)

קיימת, אך היא הולכת ונבלעת. בעית היסוד היא בעית השטחים המפלגת את העם. זוהי מחלוקת אידיאולוגית ומעשית כאחד. המצדדים בעד ויתורים בשטחים: השמאל, שלום עכשיו וההיים, חלקם עושים זאת מטעמים עקרוניים, לפיהם אסור ליהודים לשלוט על עם אחר — הערבים. במאמר מובאים שני דעות קיצוניות, האחת של בירון בבנישמי והשניה של שלום ואך. ראש המועצה המקומית של קרית ארבע.

המאמר מתייחס גם לנושא הריבוי הטבעי אצל הערבים בארץ, לעומת זה של היהודים.

עוד לדעת המאמר, אין לצפות גם לעליה גדולה אחרי שנתייבשו מקורות העליה בארצות המצוקה. בשנה החולפת עלו ארצה פחות משנים עשר אלף, ובאותה שנה עזבו את הארץ כתשעה עשר אלף יהודים.

בעיות דת וחברה

בעיות דת ומדינה, דת וחברה — אומרים בעלי המאמר — מעסיקות את בני הארץ. המאמר מביא את דעתו של יורם קניוק בנושא, המתריע על השפעת האורתודוכסים הקיצוניים, אשר נוגעים — לדבריו — הוא שר הפנים הרב פרץ. הוא רוגז על שבתו רשומה בתעודת הזהות כנוצריה, בגלל שאימה היא אינה יהודיה.

במאמר על הקיבוץ יעידו בעבר מזכיר הכתב קריסטיאן הוא, כי בהיותו בקיבוץ בבסר סולד, נאמר לו, שאין שם בית כנסת וכי הם בשבתיים עם רב אזורי הבא אליהם בעת הצורך: בריתמילה, בר־מצוות, חתונות, אבלות, וכד'. הכותב הוא מדגיש, הקיבוץ עובר מהפך פנימי. מייסדי הקיבוץ הזה הם גרמנים ואוסטרים, שהגיעו ארצה לפני בלהבה העולם להקים חברה חדשה, שוויונית והתפבבית, אך היום רעיון הציונות אינו מקובל כבר אז. הוא קובע: במקום החיים קם דור של מנהלים הגאים על ההתמחות האוטוקראטיבית. גם בהנהגה. אחרי שבעים ושלוש שנות קיום הקיבוץ, מתגלים ספקות בעניין צורת החיים בקיבוץ, זאת לאור הצורות הרבות.

וכשמתבר בעניני דת רצוי לציין את תגובת התהצדקות של הכותב ואת ריאב אחרי ביקורו בגן יבנה. הוא ידוע לספר, שמכילים לא העהבת, כי במקוך עשרים וחמש שנה עבד איש בפריל בראש המועצה. רק לאחרונה חלה התפתחות במקום, והתחילו לבנות בבנים חדשים ואת כמובן — לפי דבריו — הגיית לראש המועצה הנוכחי שאיננו איש מפוייל. הבילם לציין הוא שאיננו מזכיר בכלל את הדיצה המפלגתית בקיום — „אחוזת יעקב".

כותב המאמר מביר היטב את המימד הזה של...

תהיות בצה"ל הוק
ושמה להוילים הדתיים

כותב המאמר „המכב הספבי של צה"ל", אלי כאהקס. בצ'ין, שצה"ל הוא חזק יותר מתמיד, בכל זאת קיימים הבדלים בין הדתיים על דרכי של הצבא. בעילי אחרי בלהבה עילים־הגליל, הוא מביא את דבריו של האלוף אהרון יריב. לפיהם אין לצבא איבון בפוליטיקאים.

יש גם ביקורתיות ביהדות. התהלכויות בהקבלות באיסיות ובא להעת רבים, אומר הוא, המצב המטריאליסטי בארץ גורם לאי בחיות בצבא. גם הדיונים הפוליטיים על השטחים אינם מועילים לביטחון המדינה.

כאחוז גיטא, הוא משבח את הדתיים המתיים, אשר מטפים — הוא מציין — נלקח חלק גדול יהודה הפלית בצבא.

מהגל עד קדאפי

(סוף מעמוד 3)

לרב, לא יעלה הפגו בידו. בגלל השיצים הרבים הכרוכים עם צעדים הכרוכים. ובשום שהוא יודע זאת הוא מנסה ללכת בעקבותיהם של גדולים ומפורסמים, כדי לעשות כל צעדיו כגן של אדירים, כגון איבטלא דרבנן, אשר תשיה לו דמות אבוטית יותר הגונה יותר. אך גם מחשבה זו שהוא חלק מההודי־לבו, אשר אינם מגלים ואינם מודידים. תופשים את קלונו ובמצבם אינו לראותה בעבי חסידיו ובעתנגדיו כאחד. כל הנסיון הזה הוא לכן, כעין קיקיון של יונה, אשר אין בו ממש. והוא מעיד על חולשה נפשה של העריץ הזה, אשר אינו שלם עם עצמו ועם נפשו, והוא מבקש תיקון לעצמו עוד בעולם הזה.

הצופה

עיתון יומי

HATZOFE

DAILY

המו"ל: הצופה בע"מ. העורך: משה אישון. מערכת ומנהלת: תל־אביב, רח' המסגר 46, טל': 336056, ת"ד 2045, חשבון בנק הדואר 441144 * סניף ירושלים: רח' בן־יהודה 3, ת"ד 1148, טל': 02—234910, בערב טלפון: — 02—639524 * סניף חיפה: רח' ארלוזורוב 3, טל' 04—663628 * דפוס העשור בע"מ תל־אביב.

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות והפרסומים

במחלקת המחקר של בנק פועלים מעריכים:

אין היום אינפלציה כבושה העשויה לערער היציבות

מעריכים כי השיעור השנתי יגיע ל־15 אחוז על סמך הקבלה לעבר מניחים כי מחירי הדירות יאמירו ב־1990

מאת מרדכי זפט

[illegible]

ב־1 בנובמבר

דמי השכירות בדירות מוגנות יועלו ב־24%

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

ב־1 בנובמבר יועלו דמי השכירות בדירות מוגנות עפ״י חוק הגנת הדייר ב־23.9 אחוז. הממשלה אישרה את הצעת שר הבינוי והשיכון דוד לוי להעלאה זו. היא משקפת את עליית מדד המחירים ב־12 החודשים שמיולי 1985. ה[illegible]

[illegible]

מעצר לבנו של נציב שירות בתי הסוהר

דוד סוויסה חשוד בהברחת שני ק״ג הירואין לישראל לפני 7 שנים

[illegible]

שר הפנים הבטיח לפעול לפתרון המצוקה במצפה רמון

[illegible]

צפוי גידול של 25% ביצוא ההדרים

210 מיליון דולר לעומת 172 בעונה שחלפה

מאת סופרנו הכלכלי

[illegible]

זנים חדשים של פרי הדר

מאת סופרנו החקלאי

[illegible]

אוזלים מקומות הקבורה באיזור ת״א

היום ייערך כנס חירום של הנהלת החברה קדישא

[illegible]

דובר מקורית: „הקבר הרטוב״ בצפת — סיפורי עלי באבא

[illegible]

מצמצמים את שיווק תפוחי־האדמה והגזר

דורשים תוספת של 20%

[illegible]

חידון בדינים התקיים במחלה

[illegible]

הוצת על ידי אלמונים ונכווה בפניו ובידיו

[illegible]

שתי תלמידות ממשמרות הזהירות בדרכים נפצעו מפגיעת מכונית

[illegible]

מאסר על גניבת מצרכים צבאיים והתחזות לחייל

[illegible]

נהגי מוניות נאשמים בהפקעת מחירים

[illegible]

מסקנות ניסוי בגני ילדים:

המחשב מסייע לקידום ילדים מחוננים וטעוני טיפוח

[illegible]

החקלאים ידרשו לחוקק חוק לעידוד החקלאות

הוועידה הט״ו של התאחדות האכרים תתכנס בשבוע הבא בראש־פינה

מאת סופרנו הכלכלי

[illegible]

מצרי מוח, תנורים ולבנים מתייקרים מהבוקר ב־16—6 אחוזים

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

[illegible]

פועלי „אורדן״ נתניה פתחו את שערי המפעל

מאת דינה ריים, כתבת נתניה

[illegible]

סמינר למנהיגות צעירה מאירופה וקהילות קטנות יתקיים בירושלים

[illegible]

צו הסגירה נגד פאב „השדרה״ — יוסר בעקבות פשרה

[illegible]

מאסר לנאשם בשוד מזוין של שחקני קלפים

[illegible]

נחתמה ברית ערים תאומות בין פתח־תקווה לעיר לאוול בקנדה

מאת משה לוי

[illegible]

אזכרה לאברהם כץ ביום ה־30 לפטירתו

[illegible]

תוצאות הגרלת ה„לוטו״ 37/86

בהגרלת הלוטו 37/86 שהתקיימה אתמול עלו בגורל המספרים הבאים: 6, 12, 20, 22, 34, 40. המספר הנוסף: 27.

אישים ומוסדות

[illegible]

חוק התכנון והבניה תשכ״ה 1965 — הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב — מרחב תכנון מקומי הרצליה — הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

[illegible]

מרדכי כהנא, יו״ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

חוק התכנון והבניה תשכ״ה 1965 — הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב — מרחב תכנון מקומי הרצליה — הודעה על הכנת תכנית

[illegible]

גוש: 6536. חלקות: 373, 374. מקום: רחוב הדר.

מרדכי כהנא, יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת״א

הועדה המקומית לתכנון ולבניה — חיפה — על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ״ה—1965

[illegible]

חוק התכנון והבניה תשכ״ה 1965 — הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב — מרחב תכנון מקומי הרצליה — הודעה על הכנת תכנית

[illegible]

גוש: 6538. הלקות: 304, 303, 313 (חלק). מקום: רחוב הרב קוק.

מרדכי כהנא, יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת״א

מרחב התכנון המקומי „שורקות״ — חוק התכנון והבניה תשכ״ה 1965

[illegible]

חוק התכנון והבניה תשכ״ה 1965 — הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב — מרחב התכנון המקומי הרצליה — הודעה על הכנת תכנית מתאר

[illegible]

גוש: 6667. חלקות: 308, 309, 310, 311.

מרדכי כהנא, יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת״א

עיריית ירושלים — הועדה המקומית לתכנון ולבניה — הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ״ה 1965

[illegible]

חוק התכנון והבניה תשכ״ה 1965 — מרחב תכנון מקומי המרכז — הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

[illegible]

א. זהבי, יו״ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז, 2.8.1986

עיריית הרצליה — חוק התכנון והבניה תשכ״ה 1965 — הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

[illegible]

אלי לנדאו, יו״ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

דיל התכנון והבניה תשכ״ה 1965 — מרחב תכנון מקומי קרית אתא — הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

[illegible]

אב תשמ״ו אוגוסט 1986

משה גלזנר, יו״ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

משרד החינוך והתרבות — האגף לתרבות תורנית

המרכז הדתי „רמות שפירא״ בית־מאיר

מכון יהודית ליברמן

לימודי תורה שבע״פ לנשים

נמשכת הרשמה לשנת הלימודים תשמ״ז

הלימודים יתקיימו בימים שני ושלישי מדי שבוע.

נושא הלימוד: משנה ותוספתא־פסחים — גב׳ חנה ספראי

תלמוד־פסחים — מר ראובן קמפנינו

תלמוד־שבת — הרב ד״ר אריה סטריקובסקי

תנ״ך — הרב ד״ר שמואל גורדון (הנושא טרם נקבע).

מדרש — גב׳ חנה ספראי (הנושא טרם נקבע).

שעורים נוספים בהלכה, תושבע״פ וספרות שו״ת. חודש לימודים יוקדש ללימודים מרוכזים בנושא השביעית.

שיטת הלימוד: שעורים, הרצאות ולימוד עצמי.

אפשר להשתתף בתכנית מלאה או חלקית; הלימודים מוכרים כהשתלמות למורים.

הרשמה ופרטים נוספים:

ת. ד. 7216 ירושלים 91071, טל׳ 913291, 02-668343

אחי״ב

אגודה שיתופית לשיווק תוצרת חקלאית בע״מ

חברי אחי״ב מוזמנים בזאת

לאסיפה כללית של האגודה

אשר תתקיים ביום שלישי 23.9.1986, בשעה 10.00 לפנה״צ, באולם הישיבות של מרכז תנובה תל־אביב, שד׳ שאול המלך 8.

סדר היום:

1. דו״ח ועד ההנהלה על מצב עסקי האגודה;
2. דו״ח ועדת הבקורת;
3. דיון במאזן האגודה ליום 30.9.1985 (תשמ״ה) ואישורו;
4. דו״ח ברית הפיקוח על המאזן;
5. בחירת רשויות האגודה;
6. אישור קבלת חברים;
7. שונות.

במקרה ולא יווצר מנין חוקי — תידחה האסיפה בהתאם לתקנות האגודה.

ההנהלה

המועצה הדתית ירושלים — מחלקת המקוואות

אנו שמחים להודיע כי היום בערב י״ג אלול תשמ״ו (17.9.86) — יפתח מחדש לשרות תושבי העיר

מקוה טהרה

בשכונת רחביה ברחוב האר״י 5

לאחר שערכנו במקום שיפוצים נרחבים לנוחיות הציבור.

הטלפון במקוה: 02-632783

בברכת שנה טובה

מחר תרגיל הג״א במרחב קריית־ים, קריית־ביאליק וקריית־חיים

מחר, יום חמישי, ה־18 בספטמבר, יוזה תרגיל הג״א במרחב הערים קריית־ים, קריית־ביאליק וקריית־חיים. בתרגיל יקחלו כוחות משטרת־ישראל, מגן־דוד־אדום וכיבוי אש ובמהלכו ישמעו צפירות ופיצוצים. אם תהיה אזעקת־אמת, ישמעו צפירות עולות־יורדות.

כשר

מלון פרנק נהריה

רח׳ העליה 4, טל׳ 04-920278/9

נצלו את ימי הסתיו היפים במחירים מוזלים

נשארו מקומות לסוכות

מכון ז'בוטינסקי